

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____
din _____ 2023
Chişinău

**privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea
Legii nr. 68/2013 despre seminţe**

Guvernul HOTĂRĂŞTE:

Se aprobă şi se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre seminţe.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

Contrasemnează:

Viceprim-ministru, Ministrul agriculturii
şi industriei alimentare

Vladimir Bolea

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE
pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe.

Parlamentul adoptă prezenta lege ordinară.

Art. I. – Legea nr. 68/2013 despre semințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr. 130-134 art. 417), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Preambulul legii se completează cu clauza de armonizare cu următorul conținut:
„Prezenta Lege transpune parțial Decizia 2005/834/CE a Consiliului din 8 noiembrie 2005 privind echivalența controalelor selecțiilor conservative realizate în anumite țări terțe și de modificare a Deciziei 2003/17/CE.

2. În art. 2:

la alin. (1), definiția „buletin de analiză”, se modifică și se expune în următoarea redacție:

„buletin de analiză – document ce confirmă calitatea semințelor destinate necesităților proprii de utilizare, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare pe tot parcursul textului cuvintele „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „Agenția”, la forma gramaticală corespunzătoare) sau de un laborator acreditat”;

alin. (1), definiția „certificat de calitate” se modifică și se expune în următoarea redacție:

„certificat de calitate – document ce confirmă calitatea semințelor destinate comercializării, eliberat de un laborator acreditat în limba de stat sau o limbă internațională”;

alin. (1), definiția „certificate de calitate la import” se exclude.

alin. (1), în definiția semințe, la final se completează cu cuvintele: „, inclusiv material săditor”;

alin. (1), se completează cu o definiție nouă:

„CAC (Conformitas Agraria Communicatis)- material săditor (standard) care: îndeplinește condițiile minime precizate pentru această categorie în fișa pentru specia respectivă, condițiile pe care trebuie să le îndeplinească materialele CAC: clasa de calitate, starea fitosanitară, îndeosebi procedul de înmulțire aplicat, puritatea genetică a soiului sau biotipului, cu excepția cazurilor în care materialul portaltoaielor nu aparține unui biotip.”

3. În art. 3:

La alin. 2 , după cuvântul „Guvern” se completează cu sintagma „la propunerea autorității centrale de specialitate”;

4. În articolul 4:

Alin. (2) cuvintele „de soiuri și a tehnologiilor de producere a semințelor de plante” se substituie cu parafa „soiurilor, a tehnologiilor de producere a semințelor de plante, de menținere și conservare a fondului de resurse genetice”;

Alin. (3) se abrogă;

Alin. (4) se completează cu litera f) în următoarea redacție:

„f) stimulează dezvoltarea sectorului de producere a semințelor prin politici de suport”;

5. În art. 5:

la alineatul (1) sintagma „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare” se substituie cu cuvântul „Guvernului”;

Alin. (2) se completează cu literele o și p, cu următorul conținut:

„o) stabilește măsuri de menținere a pieței semințelor pentru soiurile supuse eroziunii genetice în conformitate cu prevederile și procedurile comunitare;

p) rezolvă litigii de specialitate în domeniul său de activitate.”;

6. În art. 6 se modifică denumirea cu următorul text: „Atribuțiile Comisiei de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante”;

la alin (3) cuvintele „și în cadrul instituțiilor și laboratoarelor de profil agricol” se substituie cu parafa „în cadrul instituțiilor și laboratoarelor de profil agricol și pe terenurile agenților economici, în cazul în care Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante nu are capacitatea tehnologică de fondare a plantațiilor pentru culturile multianuale”;

se completează cu punctele 5, 6 și 7 cu următorul conținut:

5) în cazul în care amelioratorul și/sau menținătorul nu mai există, Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante, prin ordin poate asigura prelungirea înregistrării, stabilește și publică menținătorul soiului;

6) Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante efectuează verificarea purității varietale a soiurilor multiplicare la probele de material semincer prezentate de către Agenție.

7) la cerere Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante, examinează și elaborează liste ale soiurilor recomandate.”;

7. În art. 7, alin. 1:

La litera b cuvintele „au fost retestate” se substituie cu cuvintele „a mai fost solicitată retestarea și înregistrarea lor în Catalog”;

se completează cu literele d, e, f și g cu următorul conținut:

„d) în cazul în care menținătorul nu își îndeplinește obligațiunile ce îi revin privind prezentarea în orice moment a semințelor necesare reproducerii soiului, conform caracteristicilor inițiale existente la înregistrare și de a se supune verificării periodice de către Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante;

- e) nu mai există un menținător al soiului înregistrat;
- f) se dovedește că același soi este înregistrat sub un alt nume;
- g) titularul certificatului de înregistrare sau menținătorul nu achită taxele de menținere în Catalog conform legislației în vigoare, precum și pentru verificarea soiului pe durata în care acesta este înregistrat.”;

8. În art. 8:

la alin. (2), cuvintele „de comun acord” se substituie cu cuvintele „și se coordonează”;

la alin. (3), cuvintele „pentru soiurile protejate prin brevet” se exclud;

Se completează cu aliniatul 4¹, cu următorul conținut:

„ (4¹) Sunt utilizate pentru multiplicare în scop de comercializare, semințele soiurilor de plante incluse în Catalogul soiurilor de plante.”;

la alin. (5), după cuvintele „răspundere de calitate” se completează cu cuvintele „și puritatea biologică a”;

la alin. (6), cuvântul ”bază” se exclude; și după cuvântul „menținătorului” se completează cu textul „(persoane fizice sau juridice) publicate în Catalogul soiurilor de plante pentru anul respectiv”

la alineatul (7), cuvintele „comercial” se substituie cu textul „CAC (Conformitas Agraria Communicatis)”;

la alineatul (10) și în continuare, la orice formă gramaticală, pe tot parcursul textului cuvintele „Legii nr. 755-XV din 21 decembrie 2001 privind securitatea biologică” se substituie cu textul „Legii nr. 152/2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic”, la forma gramaticală corespunzătoare.

Se completează cu aliniatele 11, 12 și 13, cu următorul conținut:

„(11) Producerea semințelor în sistemul agriculturii ecologice se realizează cu respectarea prevederilor prezentei legi, precum și a Legii nr. 237 din 31.07.2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice.

(12) Materialul semincer de categoria biologică bază, certificat și standard se supune unui control oficial (post-control) pentru verificarea identității și purității varietale a soiului.

(13) Dreptul de a produce și/sau de a comercializa sămânța unui soi protejat se poate transmite contractual oricărei persoane fizice sau juridice, care se angajează să achite titularului de brevet o redevență stabilită de comun acord.”;

9. În art. 9:

Se completează cu aliniatele 10, 11, 12, 13 și 14, cu următorul conținut:

„(10) Plasarea pe piață a semințelor importate sau produse în sistemul agriculturii ecologice se realizează cu respectarea prevederilor prezentei legi, precum și a legii nr. 237 din 31.07.2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice.

(11) În cazul dificultăților temporare în aprovizionarea generală cu semințe certificate sau semințe standard, pentru o perioadă determinată Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare poate decide comercializarea unei cantități necesare de sămânță

dintr-o categorie mai puțin strictă decât cea prevăzută de reglementările în vigoare, precum și semințe din soiuri neînregistrate în Catalogul soiurilor de plante sau Catalogul Uniunii Europene.

(12) Semințele produse sunt supuse comercializării pe piața internă în baza următoarelor documente ce confirmă calitatea:

- a) Certificat de calitate a semințelor;
- b) Certificat de calitate a răsadurilor;
- c) Certificat de valoare biologică

(13) Materialul semincer importat se comercializează în baza certificatului de calitate a semințelor ISTA și certificatului de varietate biologică OECD, eliberate de autoritatea competentă a statului exportator. Semințele importate din țările nemembre ale ISTA și OECD se comercializează în baza certificatului de calitate eliberat de autoritatea competentă a statului exportator.

În cazul certificatului de calitate a semințelor ISTA, termenul de recertificare va constitui un an calendaristic de la data emiterii documentului. La expirarea termenului stabilit, semințele vor fi controlate repetat, cu eliberarea unui nou Certificat de calitate a semințelor.”

(14) Materialul de înmulțire și cel săditor provenit din import se comercializează în baza Certificatului pentru materialul de înmulțire și cel săditor importat, care se eliberează de Agenție, la solicitare, până la inițierea plantării plantației marfă.

10. Articolul 11 va avea următorul cuprins:

„(1) Este admis importul semințelor soiurilor de plante înregistrate în:

1) Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova în toate scopurile, Catalogul comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Catalogul soiurilor de specii de legume al Uniunii Europene (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine) și/sau în Sistemul informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System) în următoarele scopuri:

(a) de cultivare și multiplicare pentru necesități proprii de către agenții economici înregistrați, în conformitate cu prevederile prezentei legi;

(b) de cultivare pentru necesități proprii, fără drept de multiplicare sau de comercializare pe piața internă de către agenții economici neînregistrați, sub supravegherea Agenției;

(2) Este admis importul semințelor soiurilor de plante care nu sânt înregistrate în: Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova; Catalogul comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species); Catalogul soiurilor de specii de legume al Uniunii Europene (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species); Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of

Vine) și/sau în Sistemul informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System), dacă semințele sînt destinate:

- a) cercetărilor științifice în cadrul relațiilor de colaborare dintre instituțiile de cercetări științifice și instituțiile de învățămînt superior de profil agricol;
- b) pentru Testarea oficială a soiurilor de plante;
- c) suplimentării unei varietăți reprezentate cu mai puțin de 10 soiuri în Catalogul soiurilor de plante, cu soiuri ce se regăsesc în Catalogul comun al soiurilor de plante al Uniunii Europene;
- d) organizării loturilor demonstrative și pentru expoziții pe suprafețe limitate (3 loturi de pînă la 1 ha de fiecare soi) sub supravegherea Agenției;
- e) reproducerii pentru export. Lista unor astfel de semințe se aprobă de către Agenție și se publică pe pagina oficială a Agenției.

(3) Importul semințelor poate fi efectuat prin transmiterea unei notificări către Agenție, cu cel puțin 10 zile lucrătoare pînă la data importului. Agenția este obligată să vizeze gratis, în decurs de trei zile lucrătoare de la recepționarea notificării, un exemplar al notificării care va fi proba înștiințării și înregistrării corespunzătoare a lotului de semințe în cauză pentru alte autorități publice.

În cazul în care Agenția, în decursul a 10 zile de la recepționarea notificării, depistează că datele indicate în notificare sau în documentele anexate sînt eronate și/sau lotul de semințe notificat nu corespunde criteriilor stabilite, atunci aceasta înștiințează autoritățile vamale și postul său de inspecție la frontieră despre nulitatea notificării și imposibilitatea introducerii lotului notificat. La notificare se anexează următoarele documente:

- a) contractul de livrare la import/ contract de multiplicare sau alt document similar din care să rezulte următoarele informații: specia, soiul/hibridul, categoria biologică, cantitatea totală, respectarea normelor tehnice de calitate, precum și dacă sămînța este modificată genetic sau certificată ecologic;
- b) certificatul fitosanitar, eliberat de autoritatea fitosanitară competentă a statului exportator. La intrarea în țară, importatorul primește pașaportul fitosanitar, care este eliberat la frontieră de inspectorii posturilor de control sanitar-veterinar și fitosanitar ale Agenției;
- c) acordul autorului sau menținătorului soiului în cazul în care soiul se regăsește sub regimul de protecție intelectuală, doar în cazul importului în scop de multiplicare;
- d) certificatul de înregistrare pentru producere și/sau prelucrare, și/sau comercializare a semințelor și materialului săditor”, după caz;
- e) documente de identitate/varietate a soiurilor/hibrizilor prevăzute de OECD și documente de calitate prevăzute de ISTA, ori alte documente ce confirmă calitatea și proveniența semințelor pentru țările nemembre ale OECD și ISTA eliberate de autoritatea competentă.

(4) După importul semințelor în baza notificării, la solicitare, sunt prelevate probe și se efectuează controlul loturilor de semințe. În baza testelor de laborator, la solicitarea

agentului economic, se eliberează contra plată, Certificatul de calitate a semințelor sau Buletinul de analiză a semințelor.”;

11. În articolul 12:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) a) Exportul semințelor se admite numai pentru soiuri înregistrate sau în curs de înregistrare în Catalogul țării importatoare;

b) Exportul și reexportul semințelor se admit numai după certificarea loturilor de semințe, cu excepția loturilor mici de semințe, de până la 1 kg de fiecare soi, destinate cercetărilor științifice de către instituțiile științifice de profil.”;

La alineatul (2) litera b) se modifică și se expune în următoarea redacție:

„b) certificatul de calitate a semințelor ISTA (blanchetă de culoare oranj), eliberat de un laborator acreditat, doar în cazul când este solicitat de țara importatoare sau agentul economic importator, cu excepția loturilor mici de semințe (de până la 1 kg de fiecare soi), destinate cercetărilor științifice de către instituțiile științifice de profil.”;

Aliniatul (2) se completează cu litera d), cu următorul cuprins:

„d) certificatul de varietate OECD, la solicitare.”;

alineatul (3) se modifică și se expune în următoarea redacție:

„(3) În baza certificatului de valoare biologică, subdiviziunile teritoriale ale Agenției pentru Siguranța Alimentelor, pot elibera certificatul de calitate la exportul materialului de înmulțire și al celui săditor, doar în cazul când acesta este solicitat de către țara importatoare sau importator. Certificatul de valoare biologică se eliberează doar la solicitarea agentului economic.”

12. În articolul 13:

la alineatul (1) punctul 1):

la litera a, după cuvintele „ de terenuri agricole” se completează cu textul „, inclusiv să asigure respectarea spațiilor de izolare”;

prima liniuță, cifra „300” se substituie cu cifra „100”;

liniuța a doua, cifra „30” se substituie cu cifra „10”;

litera a) se completează cu o nouă liniuță, cu următorul conținut: „-pentru răsadurile de culturi legumicole în spații protejate – cel puțin 70 m².”;

la litera b), cuvintele „instituțiile specializate” se substituie cu sintagma „instituțiile sau proiectanții specializați”.

13. În articolul 14:

la alineatul (2), sintagma „Inspectoratul responsabil din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor” se substituie cu sintagma „Subdiviziunea responsabilă”;

la alineatul (3) sintagma „Inspectoratul teritorial” se substituie cu sintagma „Subdiviziunile teritoriale”.

alineatul (13) se modifică și se expune în următoarea redacție:

„Agenția revizuieste, plasează pe pagina web și remite anual Lista agenților economici înscrși în Registru, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.”;

14. În articolul 15, aliniatul 1 va avea următorul cuprins:

„(1) Registrul, conform modelului din anexa nr.4, este ținut de Agenție pe suport de hârtie și în formă electronică. Ținerea Registrului pe suport de hârtie este obligatorie și în cazul Ținerii în formă electronică a acestuia. În cazul în care datele din Registrul ținut și în formă manuală și în formă electronică nu corespund, se consideră autentice datele din Registrul ținut în formă manuală.”;

15. Articolul 19 va avea următorul cuprins:

„Articolul 19. Controlul semincer și certificarea semințelor

(1) Controlul semincer, certificarea și supravegherea agenților economici înregistrați se efectuează de către Agenție în conformitate cu prevederile prezentei legi.

(2) Determinarea calității semințelor se efectuează la solicitare, la prezentarea următoarelor documente:

a) procesul-verbal de prelevare a probei, însoțit de proba de laborator, prelevată de inspectorul de stat;

b) documentul de inspecție în câmp/actului de înregistrare a semănăturilor de soi;

c) certificatul de calitate a semințelor eliberat anterior, după caz;

d) documente ce adeveresc proveniența semințelor importate, după caz.

(3) Sunt supuse controlului semincer și certificării în condițiile prezentei legi următoarele categorii de semințe:

a) semințe prebază;

b) semințe bază;

c) semințe certificate;

d) CAC (Conformitas Agraria Communicatis);

e) semințe comerciale de plante oleaginoase și furajere.

(4) Semințele sunt supuse certificării, și la solicitarea agenților economici pot fi eliberate următoarele documente ce confirmă calitatea:

1) pentru material semincer:

a) certificatul de calitate a semințelor;

b) buletinul de analiza a semințelor;

c) certificatul de varietate OECD;

d) certificatul de calitate a semințelor ISTA.

Certificatul de calitate a semințelor și certificatul de calitate a semințelor ISTA se eliberează în baza testelor de laborator efectuate pentru analiza deplina (germinație, puritate fizică, alte semințe, umiditate, masa a 1000 de semințe). Buletinul de analiza a semințelor este eliberat în baza testelor de laborator pentru unul, doi, etc. indici de calitate.

Termenul de eliberare a documentelor prevăzute la lit. a), b) și d) este de 7-21 zile lucrătoare, în dependență de specia testată și indicii de calitate solicitați.

Termenul de eliberare a certificatului prevăzut la lit. c) este de 2 zile lucrătoare. Se eliberează de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în baza documentului de inspecție în câmp, a certificatului de calitate a semințelor ISTA, a declarației privind etichetarea materialului semincer și, după caz, a certificatului de determinare a gradului de hibridare/purității biologice.

2) pentru materialul săditor:

- a) certificatul de valoare biologică;
- b) certificatul pentru materialul de înmulțire și cel săditor importat;
- c) certificatul de calitate al răsadurilor.

CertIFICATELE SE ELIBEREAZĂ LA SOLICITARE, DE SUBDIVIZIUNILE TERITORIALE ALE AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR.

(5) Termenul de valabilitate, precum și modul de eliberare, retragere și/sau suspendare a documentelor ce confirmă calitatea, prevăzute la alin. (4) se stabilesc în procedurile elaborate de Agenție.”;

16. În articolul 20:

alineatul (1) după sintagma „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor” se completează cu cuvintele „și reprezentanții instituțiilor științifice pe domeniu și menținătorul soiului.”;

alineatul (2) se completează cu o literă nouă în următoarea redacție:

„d) să includă pentru expertiză și control veridic al corespunderii soiurilor de semințe și portaltoaielor în cadrul sectoarelor semincere (pepinierelor) și reprezentanții instituțiilor științifice pe domeniu. Agenția solicită instituțiilor științifice să desemneze reprezentanți pentru a participa în cadrul controlului și stabilește competențele acestora în procedurile interne.”;

17. Se completează cu un capitol nou, în următoarea redacție:

„Capitolul VI² echivalența controalelor selecțiilor conservative realizate pe teritoriul Republicii Moldova

Art. 19¹ Inspecțiile oficiale ale selecțiilor conservative la culturile producătoare de semințe sunt recunoscute drept echivalente și oferă aceleași garanții cu prevederile cadrului normativ, cu condiția ca acestea:

- 1) să fie realizate în mod oficial de către autoritățile aprobate prin Ordinul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;
- 2) să îndeplinească condițiile stabilite în actele normative enumerate în Ordinul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.”

Art. II. – (1) Prezenta lege intră în vigoare de la data aprobării.

PRIM-MINISTRU

Dorin RECEAN

**Contrasemnează:
viceprim-ministru,
ministrul agriculturii
și industriei alimentare**

Vladimir Bolea

Notă informativă
la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

În procesul de executare a prevederilor Legii nr 68/2013 despre semințe, de-a lungul anilor au parvenit numeroase interpelări, privind unele lacune ce țin de eliberarea unor certificate cu caracter obligatoriu, care de fapt poartă caracter facultativ și trebuie eliberate doar la cererea agentului economic. Totodată, prevederile actuale creează ambiguități în procesul import, export, comercializare și certificare a semințelor, în compartimentul ce ține de termenii stabiliți și descrierea proceselor neclar.

O altă problemă, este neacoperirea sectoarelor mici de producere a semințelor, ce stagnează ramura de producere a semințelor autohtone. Republica Moldova are un necesar de cca 25 mii tone de semințe pentru semănatul culturilor de câmp de primăvară și cca 51 mii tone de culturi legumicole.

Din cantitatea totală de semințe, în ultimii ani, peste 70% din semințe sunt de import, mai mult ca atât, stocul de primăvară nu permanent acoperă necesarul intern, fiind spre exemplu în primăvara anului 2023 în jurul cifrei de 77 % pentru culturile de câmp și cca 44% pentru culturile legumicole.

La fel, proiectul de lege prevede armonizarea legislației UE și aproximarea legislației naționale la standardele internaționale, ce țin de echivalența controalelor selecțiilor conservative la soiurile erodate.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 730/2022 au fost aprobate cerințe privind admiterea și comercializarea semințelor soiurilor locale/varietăților primitive și agricole adaptate la condițiile locale. Prezentele Cerințe transpun Directiva 2008/62/CE a Comisiei din 20 iunie 2008 de stabilire a anumitor derogări pentru acceptarea soiurilor locale și a varietăților agricole adaptate natural la condițiile locale și regionale și amenințate de eroziunea genetică și pentru comercializarea semințelor și cartofilor de sămânță ale acestor soiuri locale și varietăți (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 162 din 21 iunie 2008, p. 13, cu rectificarea publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 111 din 5 mai 2009, p. 51 (08/62).

De menționat că, Decizia 2005/834/CE a Consiliului European din 8 noiembrie 2005 privind echivalența controalelor selecțiilor conservative realizate în anumite țări terțe și de modificare a Deciziei 2003/17/CE nu a fost transpusă în actul normativ sus menționat, constituind la moment o restanță în procesul de aderare a RM la UE.

Astfel, proiectul de lege prevede și transpunerea parțială a Deciziei 2005/834/CE, asigurând astfel recunoașterea drept echivalente și oferirea acelorași garanții cu prevederile cadrului normativ inspecțiilor oficiale ale selecțiilor conservative la culturile producătoare de semințe.

Totodată, modificarea legii vine în contextul excluderii normelor secundare din Lege și precizării acestora în procedurile interne ale ANSA, care sunt aprobate prin Ordinul intern al Directorului.

La fel, Ministerul, urmează să coordoneze în prealabil procedurile interne ale ANSA, or în procesul de implementare a acestora sunt stabilite diverse

impedimente la producerea, importul, exportul, comercializarea și testarea semințelor, inspectorii ANSA fiind în unele cazuri în lipsă de competențe pe anumite domenii, cum ar fi stabilirea precisă a soiurilor și portaltoaielor de material săditor, soiurilor de semințe și altele, făcând astfel premise însoțite de riscuri ulterioare ce pot fi asumate de agenți economici care pot procura semințe ce nu corespund certificatelor eliberate.

La fel, în acest proces și reprezentanții instituțiilor științifice vor participa în procesul de implementare a procedurilor interne, astfel încât vor diminua la maxim riscurile agentului economic.

Odată cu aprobarea legii, cadrul normativ va fi unul univoc și coerent, lipsit de birocrație, va contribui la dinamizarea activităților din sectorul aferent semințelor, precum și la majorarea ponderii de piață a semințelor autohtone, dar nu în ultimul rând, la crearea premiselor pentru exportul acestora.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul nominalizat conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul prevede transpunerea art. 4 din Decizia 2005/834/CE a Consiliului European din 8 noiembrie 2005 privind echivalența controalelor selecțiilor conservative realizate în anumite țări terțe și de modificare a Deciziei 2003/17/CE, care nu a fost transpusă în actul normativ sus menționat, constituind la moment o restanță în procesul de aderare a RM la UE.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul transpune parțial Decizia 2005/834/CE a Consiliului din 8 noiembrie 2005 privind echivalența controalelor selecțiilor conservative realizate în anumite țări terțe și de modificare a Deciziei 2003/17/CE.

Transpunerea asigură astfel că recunoașterea drept echivalente și oferirea aceluiași garanții cu prevederile cadrului normativ inspecțiilor oficiale ale selecțiilor conservative la culturile producătoare de semințe, cu condiția ca acestea:

- 1) să fie realizate în mod oficial de către autoritățile aprobate prin Ordinul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;
- 2) să îndeplinească condițiile stabilite în actele normative enumerate în Ordinul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

La fel, în scopul sporii transparenței și reducerii unor riscuri în procesul de import, export și certificare a semințelor, ANSA va coordona în prealabil cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare Procedurile, Ghidurile și Instrucțiunile elaborate și aplicate de către inspectorii teritoriali, iar reprezentanții instituțiilor științifice urmează să fie incluși în GL responsabile de inspectarea câmpurilor semincere, pentru a spori calitatea inspecției și atribuirii corecte a soiurilor și portaltoaielor, pentru a reduce riscurile producătorilor agricoli la însămânțare și nu a admite însămânțarea/plantarea neconformă, întrucât ANSA nu dispune de specialiști calificați în acest sens.

Concomitent, ANSA eliberează la moment certificatul de calitate a semințelor a Asociației Internaționale de Testare a Semințelor și certificatului de varietate biologică a Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, însă neavând reglementare în vre-un careva act normativ, proiectul prevede posibilitatea eliberării acestor certificate la comercializarea semințelor.

În același timp, în scopul producerii și/sau prelucrării, și/sau comercializării semințelor, agenții economici înregistrați de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în Registrul, în baza Legii nr. 68/2013 despre semințe, pentru producerea semințelor trebuie să dispună, cu drept de posesie și/sau de folosință, de terenuri agricole:

- pentru culturile de câmp – cel puțin 300 ha;
- pentru culturile legumicole, bostănoase și de cartof în sol deschis, cel puțin 30 ha, iar pentru producerea formelor parentale în spații protejate – cel puțin 180 m²;

Astfel, pentru producătorii mai mici acesta constituie un impediment, de aceea, aceste suprafețe au fost revizuite și micșorate de la 300 la 100 ha și de la 30 la 10 ha, astfel încât să acordăm posibilitatea producătorilor mai mici să producă, prelucreze sau comercializeze semințe.

Totodată, articolul 13 litera a) s-a completat cu o nouă liniuță, cu următorul conținut: „-pentru răsadurile de culturi legumicole în spații protejate – cel puțin 70 m²”, unde se va acorda posibilitatea producătorilor mici, neînregistrați care produc răsaduri de legume să certifice la ANSA producția și să poată fi plasată pe piață, însoțită de actele necesare.

La fel de important constituie specificarea facultativă a unor certificate, inclusiv certificatul de calitate a semințelor ISTA (blanșetă de culoare oranj), eliberat de un laborator acreditat, care urmează a fi eliberate de ANSA sau un laborator acreditat doar în cazul, când este solicitat de țara importatoare, agentul economic importator, sau solicitant. Astfel, reducem din cheltuielile agenților economici și specificăm clar, în dependență de legislația internațională și cea a UE, care certificate sunt obligatorii și care sunt facultative.

5. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul nu necesită surse financiare din Bugetul național

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

După aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe, urmează operarea modificărilor care sunt deja inițiate supra următoarelor acte:

- Hotărârea de Guvern nr. 415/2013 pentru aprobarea Normei privind producerea, controlul, certificarea și comercializarea materialului de înmulțire și de plantare fructifer;
- Hotărârea de Guvern nr. 598/2012 cu privire la aprobarea Cerințelor privind calitatea și plasarea pe piață a materialului de înmulțire pentru plantele ornamentale;
- Hotărârea de Guvern nr.1211/2008 cu privire la aprobarea Cerințelor “Material semincer pentru porumb și sorg”
- Hotărârea de Guvern nr. 713/2013 pentru aprobarea Cerințelor privind producerea și comercializarea semințelor de legume, răsadurilor și a materialului săditor legumicol;
- Hotărârea de Guvern nr. 836/2011 pentru aprobarea Cerințelor privind calitatea și comercializarea semințelor de plante furajere.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Proiectul a fost plasat spre consultări publice pe pagina web a Ministerului și particip.gov.md <https://particip.gov.md/ro/document/stages/anunt-privind->

consultarea-publica-a-proiectului-de-hotarare-de-guvern-pentru-aprobarea-proiectului-de-lege-pentru-modificarea-legii-nr-682013-despre-seminte/10510

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul va fi supus expertizei anticorupție în conformitate cu prevederile art.35 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei anticorupție urmează a fi inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor urmare recepționării raportului anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul va fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene în conformitate cu prevederile art.36 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, fiind solicitată expertiza Centrului de Armonizare a Legislației. Urmare recepționării avizului CAL va fi completat Tabelul de concordanță.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi supus expertizei juridice conform art.37 din Legea nr.100/2017 cu privire la actele normative.

Informația privind rezultatele expertizei juridice va fi inclusă în Sinteza obiecțiilor și propunerilor/recomandărilor.

11. Constatările altor expertize

Analiza impactului a fost susținută condiționat în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător în data de 20 iunie 2023. În context, a fost remis pentru examinare în cadrul Comisiei de stat și proiectul de hotărâre, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 23/2019 cu privire la aprobarea Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative

Secretar de Stat

Vasile ȘARBAN

ANALIZA IMPACTULUI DE REGLEMENTARE

asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe

Titlul analizei impactului (poate conține titlul propunerii de act normativ):	Analiza impactului de reglementare (AIR) efectuată asupra proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe
Data:	
Autoritatea administrației publice (autor):	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
Subdiviziunea:	Direcția politici în sectorul vegetal
Persoana responsabilă și datele de contact:	0 (22) 204-515 sanda.melenciuc@maia.gov.md
Compartimentele analizei impactului	
1. Definirea problemei	
a) Determinați clar și concis problema și/sau problemele care urmează să fie soluționate	
Problema identificată și care urmează a fi soluționată prin intermediul proiectului dat se referă la caracterul incert al prevederilor legale actuale în partea ce ține de importul, exportul, comercializarea și certificarea semințelor, precum și insuficiența de semințe, în special de producție autohtonă.	
b) Descrieți problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și viitoare, în baza dovezilor și datelor colectate și examinate	
<p>În procesul de implementare a prevederilor Legii nr. 68/2013 despre semințe, continuă să parvină numeroase interpelări și solicitări de clarificări cu privire la eliberarea unor certificate pretinse a fi obligatorii, care de fapt poartă un caracter benevol și urmează a fi eliberate doar la cererea agentului economic.</p> <p>De asemenea, actualele prevederi ale legii menționate supra creează ambiguități în procesul de import, export, comercializare și certificare a semințelor.</p> <p>O altă problemă, este neacoperirea sectoarelor mici de producere a semințelor, ce stagnează ramura de producere a semințelor autohtone, Republica Moldova dispunând de cca 25 mii tone de semințe pentru semănatul culturilor de câmp de primăvară și cca 51 mii tone de culturi legumicole.</p> <p>Astfel, în ultimii ani, din cantitatea totală de semințe, peste 70% din semințe sunt de import, iar stocul de primăvară nu întotdeauna acoperă necesarul intern de semințe, drept exemplu servind primăvara anului 2023, când stocul de semințe disponibile a constituit cca 77% - pentru culturile de câmp și cca 44% - pentru culturile legumicole (tabelele 1 și 2).</p>	

Tabelul 1.

INFORMAȚIE
despre depozitarea și controlul semințelor de culturi de primăvară
în Republica Moldova la data de 15 martie 2023

Nr crt	Cultura	Suprafața planificată, mii ha	Necesarul, tone	Depozitate, cu stocurile anilor precedenți	În % la necesar	Controlate	În % la depozitate
1	Orz de primăvară	25000	4500	4000	88,9	3500	87,5
2	Grâu de primăvară	1700	340	191	56,2	170	89,0
3	Ovăz	1000	160	150	93,8	123	82,0
4	Mazăre – boabe	15000	4500	3800	84,4	3500	92,1
5	Fasole	18500	1110	633	57,0	420	66,4
6	Porumb pentru boabe	455000	9000	5850	65,0	5000	85,5
7	Floarea-soarelui	385000	2310	1950	84,4	1700	87,2
8	Sfecla de zahăr	12500	45	40	88,9	40	100,0
9	Soia	30000	2850	1780	62,5	1500	84,3
10	Porumb - siloz	20000	500	400	80,0	350	87,5
11	Lucerna	7000	140	122	87,1	112	91,8
12	Sparceta	1000	85	66	77,6	52	78,8
13	Sfeclă de furaj	1500	7,5	5,5	73,3	4,5	81,8
14	Ierburi de un an	5000	100	63	63,0	48	76,2
15	Altele (măzărice, hrișcă, rapița de primăvară, sorg, mei ș.a.)	10000	290	203	70,0	123	50,6
	Total:	988200	24937,5	19253,5	77,2	16642,5	86,4

Tabelul 2.

**Necesarul și asigurarea cu semințe de culturi legumicole,
bostănoase și cartof la data de 15 martie 2023**

Cultura	Suprafața prognostată, ha	Norma de însămânțare, kg/ha	Necesarul de semințe, t	Semințe produse în 2022, t		Stocurile de semințe din anii precedenți, t		Import, t	Total semințe, t	Gradul de asigurare, %
				Agenți economici înregistrați	Gospodării auxiliare ale populației	Producătorii	Magazinele agricole			
Tomate	7800	1	7,8	1,21	0,66	0,19	0,8	1,93	4,79	61,4
Ardei gras / gogoșari	1600	1,1	1,76	0,52	0,2	0,02	0,19	0,31	1,24	70,5
Pătăgele vinete	1000	0,8	0,8	0,18	0,03	0,01	0,08	0,23	0,53	66,3
Legume vărzoase	3100	1,2	3,72	0,55	0,4	0,09	0,6	1,11	2,75	73,9
Morcov	2150	5	10,75	4,32	1,02	0,69	0,77	2,2	9	83,7
Sfeclă roșie	1700	10	17	0,53	2,98	0,92	1,06	7,99	13,48	79,3
Ridiche de iarnă, de lună	650	11	7,15	1,04	0,74	0,12	0,68	3,75	6,33	88,5
Pătrunjel, țelină	450	5	2,25	1,13	0,05	0,04	0,09	0,76	2,07	92,0
Ceapă (din semințe)	8900	8	71,2	45,4	13,01	3,6	1,22	2,8	66,03	92,7
Alte legume (verdețuri)	1200	3	3,6	1,34	0,68	0,04	0,31	0,85	3,22	89,4
Total culturi cu semințe mărunte	28550		126,03	56,22	19,77	5,72	5,80	21,93	109,44	86,8
Ceapă (din arpagic)	1200	600	720	54,8	435,1	20,03	21	83,4	614,33	85,3
Usturoi	400	800	320	-	219	2,95	0,99	18,3	241,24	75,4
Mazăre de grădină	4900	200	980	68,82	60,1	29,4	1,91	414,5	574,73	58,6
Fasole de grădină	200	120	24	2,36	9,6	2,83	0,74	3,14	18,67	77,8
Porumb zaharat	2400	18	43,2	9,5	2,4	5,3	1,6	11,2	30	69,4
Total legumicole	37650		2213,23	191,70	745,97	66,23	32,04	552,47	1588,41	71,8
Castravete	2400	4,5	10,8	3,44	0,98	0,3	0,56	3,61	8,89	82,3
Pepene verde	2900	2,58	7,48	0,9	0,55	0,39	0,68	4,2	6,72	89,8
Pepene galben	800	2	1,6	0,11	0,29	0,2	0,21	0,6	1,41	88,1
Dovleceț	1100	3	3,3	2,33	0,4	0,1	0,09	0,2	3,12	94,5
Dovleac	2350	3	7,05	2,97	1,52	0,89	0,42	0,92	6,72	95,3
Patison	200	5	1	-	0,18	0,11	0,1	0,58	0,97	97,0
Total bostănoase	9750		31,23	9,75	3,92	1,99	2,06	10,11	27,83	89,1
Cartof, total	19200		49920	0	20150	0	0	1679	21829	43,7
inclusiv: reproducere	1500	2600	3900		150			1280	1430	36,7
consum	17700	2600	46020		20000			400	20400	44,3
TOTAL	47400		52164,46	201,45	20899,89	68,22	34,10	2242,58	23446,24	44,9

Chiar dacă produs în Republica Moldova, materialului săditor autohton este de cele mai multe ori de categoria biologică „Obișnuit”, lucru care nu satisface cerințele producătorilor de a avea acces la material săditor productiv și rezilient la schimbările climatice, astfel fiind nevoiți să importe materialul săditor respectiv, iar drept urmare fiind ratate oportunitățile de dezvoltare pentru economia națională, crescând riscurile fitosanitare asociate importului de material săditor. Totodată, o prioritate în dezvoltarea durabilă a sectorului horticol rămâne a fi stimularea obținerii și producerii materialului săditor autohton cu categorii biologice și stare fitosanitară conform standardelor naționale, precum și modernizarea infrastructurii aferente priorității respective.

Pe moment însă, cei mai afectați de situația creată în sectorul semincer sunt producătorii locali, care confruntându-se cu problemele enunțate mai sus suportă atât procese birocratizate excesiv, cât și costuri adiționale asociate import de semințe.

Totodată, impactul problemelor relevate mai sus și nesoluționate se lasă resimțit și asupra pepinierelor locale, a căror dezvoltare este consecvent stagnată.

Mai mult, soluționarea problemelor enunțate supra vizează:

- organizarea și coordonarea îmbunătățită a activităților sectorului de producere a semințelor, inclusiv prin crearea clarității la eliberarea unor certificate, de fapt cu caracter benevol;
- reglementarea corectă și transparentă a procedurilor interne ANSA, aplicate în procesul de control al activității de întreprinzător la producerea de semințe;

- c) dezvoltarea domeniului de cercetare-inovare în sector;
- d) armonizarea legislației naționale cu legislația UE.

c) Expuneți clar cauzele care au dus la apariția problemei

Cauzele principale care au dus la apariția problemei sunt:

- 1) cadrul normativ relativ vechi;
- 2) multiple norme ambiguu descrise;
- 3) certificate facultative eliberate obligatoriu;
- 4) nivel scăzut de transparență la elaborarea procedurilor interne ale ANSA.

d) Descrieți cum a evoluat problema și cum va evolua fără o intervenție

Pe parcurs, în adresa Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare au parvenit multiple demersuri ce țin de unele ambiguități în procesul de implementare a Legii nr. 68/2013 despre semințe, în special în partea ce ține de eliberarea unor certificate de către ANSA la importul și exportul de semințe, precum și la certificarea acestora. Totodată, de către grupuri de lucru formate din reprezentanții statului și cei din mediul științific au fost depistate numeroase plantații perene, înființate cu soiuri de plante, ce nu corespund cu certificatele de valoare biologică eliberate de ANSA. Mai mult, aceste plantații au fost subvenționate de stat prin intermediul Fondului național de dezvoltare agricolă și rurală, iar mai apoi preponderent defrișate din cauza necorespunderii soiurilor sau a portaltoaielor, creând astfel prejudicii enorme atât agenților economici, cât și statului, periclitând astfel imaginea producătorilor autohtoni de semințe, totodată impulsționând și importul.

Astfel, prin ajustarea Legii menționate mai sus se va produce și reducerea riscurilor agenților economici, precum și a cheltuielilor acestora legate de certificare.

În cazul în care nu vor fi întreprinse intervenții la nivel legislativ, va continua:

- perturbarea activității agenților economici, prin necesitatea obținerii unor certificate, care de fapt au caracter benevol și nu întotdeauna sunt necesare;
- funcționarea exploatațiilor agricole neconforme, creând astfel prejudicii enorme atât sectorului privat, cât și statului.

Mai mult, prin modificările propuse a fi operate la Legea nr. 68/2013 despre semințe se va realiza transpunerea Deciziei 2005/834/CE a Consiliului European din 8 noiembrie 2005 privind echivalența controalelor selecțiilor conservative realizate în anumite țări terțe și de modificare a Deciziei 2003/17/CE, care la moment nu este încă transpusă în legislația națională, ceea ce constituie la moment o restanță în procesul de armonizare a legislației naționale la cea comunitară, în contextul aderării RM la UE și este imperioasă realizarea acesteia.

e) Descrieți cadrul juridic actual aplicabil raporturilor analizate și identificați carențele prevederilor normative în vigoare, identificați documentele de politici și reglementările existente care condiționează intervenția statului

1. *Strategia națională de dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, aprobată prin Legea nr. 315/2022.*

Drept document de planificare strategică, care indică direcția de dezvoltare a țării și a societății ce trebuie urmată în următorul deceniu și având în vedere dependența populației de sectorul agricol, precum și potențialul larg, rămas încă neexplorat al acestui sector, unul din obiectivele trasate de Strategia în cauză constituie creșterea productivității agricole și a veniturilor producătorilor agricoli mici prin accesul sigur și egal la factori de producție, cunoștințe, servicii financiare și piețe.

2. *Strategia națională de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 56/2023, care prevede explicit importanța eliminării barierelor birocratice, facilitarea dezvoltării lanțului de aprovizionare cu materie primă și material semincer, precum și dezvoltarea capacităților de certificare în vederea deschiderii oportunităților de export.*

Mai mult, în partea ce ține de aprovizionarea cu inputuri, Strategia menționată supra menționează că producția agricolă a Republicii Moldova este complet dependentă de importul inclusiv de semințe (pe lângă produse agrochimice și carburanți), fapt ce îi afectează competitivitatea din cauza expunerii la volatilitatea prețurilor internaționale, iar printre nevoile de dezvoltare legate de inputuri și premise pentru activitatea agricolă se numără și necesitatea sprijinirii producătorilor locali de inputuri.

3. *Strategia securității alimentare a Republicii Moldova pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 775/2022, care prevede o serie de domenii de intervenție, însoțite de propuneri investiționale prioritare, care vor fi implementate de către stat în cooperare cu sectorul privat și partenerii de dezvoltare, pentru care a fost elaborat un set de indicatori de rezultat privind atingerea obiectivelor generale prevăzute în Strategia în cauză.*

Astfel, pentru a consolida asigurarea cu semințe și material săditor, prin investiții în dezvoltarea producerii proprii, acomodată și rezistentă la reziliența climatică, Strategia prevede asigurarea cu semințe autohtone, după cum urmează:

- 70% de culturi cerealiere de grupa I;
- 50% de soiuri și hibrizi de culturi cerealiere de grupa II și tehnice;
- 50% din materialul săditor horticol.

Pentru perioada anilor 2023-2030 această acțiune presupune proiecte investiționale pentru crearea pepinierelor de colecție pentru altoi și portaltoi, dezvoltarea gospodăriilor semincere și a infrastructurii de procesare a materialului semincer în sumă de 971,3 mil. lei.

4. *Legea despre semințe nr. 68/2013, care stabilește cadrul juridic privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor de plante și a materialului săditor, cu referire la care putem concluziona că nu și-a atins pe deplin obiectivul propus la momentul aprobării, dat fiind impedimentele pe care le creează în dezvoltarea sectorului de producere a materialului săditor autohton prin prevederile sale ambigue și echivoce.*

5. *Legea nr. 39/2008 privind protecția soiurilor de plante*, care stabilește raporturile în procesul creării, protecției juridice și utilizării soiurilor aparținând tuturor genurilor și speciilor de plante.

6. *Norma privind producerea, controlul, certificarea și comercializarea materialului de înmulțire și de plantare fructifer, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 415/2013*, care stabilește cerințe generale și speciale pentru producerea, certificarea și comercializarea anumitor specii de material de înmulțire și plantare fructifer.

7. *Hotărârea Guvernului nr. 730/2022 pentru aprobarea cerințelor privind admiterea și comercializarea semințelor soiurilor locale/varietăților primitive și agricole adaptate la condițiile locale și a soiurilor de legume care sunt amenințate de eroziunea genetică*, prin care au fost aprobate cerințe privind admiterea și comercializarea semințelor soiurilor locale/varietăților primitive și agricole adaptate la condițiile locale. Aceste Cerințe transpun Directiva 2008/62/CE a Comisiei din 20 iunie 2008 de stabilire a anumitor derogări pentru acceptarea soiurilor locale și a varietăților agricole adaptate natural la condițiile locale și regionale și amenințate de eroziunea genetică și pentru comercializarea semințelor și cartofilor de sămânță ale acestor soiuri locale și varietăți.

2. Stabilirea obiectivelor

a) Expuneți obiectivele (care trebuie să fie legate direct de problemă și cauzele acesteia, formulate cuantificat, măsurabil, fixat în timp și realist)

Obiectivul de bază al intervenției este:

- a) creșterea producției autohtone de semințe;
- b) diminuarea costurilor de certificare a producției vegetale certificate;
- c) îmbunătățirea accesului pe piață a semințelor;
- d) stimularea investițiilor sectorului privat în sectorul de producere a semințelor;
- e) consolidarea capacității producătorilor și furnizorilor de semințe;
- f) autoaprovizionarea consumului intern cu semințe autohtone și substituirea importurilor;
- g) producerea semințelor și materialului semincer autohton și soiuri noi și hibrizi adaptate la condițiile de mediu.

3. Identificarea opțiunilor

a) Expuneți succint opțiunea „a nu face nimic”, care presupune lipsa de intervenție

Opțiunea I, „A nu face nimic”.

Lipsa de intervenție corespunzătoare din partea statului:

- 1) va menține status quo-ul în care vor fi reglementate, la un nivel total depășit, doar raporturile juridice, referitoare la producerea de semințe;
- 2) sectorul de producere a semințelor, inclusiv exportul și importul acestora va crea în continuare disensiuni în activitatea de întreprinzător, asigurând un grad mic de transparență;

- 3) va continua să producă un impact negativ asupra activității producătorilor agricoli;
- 4) va stagna dezvoltarea sectorului de producere și aprovizionare internă cu semințe;
- 5) va tergiversa procesul de armonizare a legislației naționale cu cea a UE.

b) Expuneți principalele prevederi ale proiectului, cu impact, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei, cu indicarea inovațiilor și întregului spectru de soluții/drepturi/obligatii ce se doresc să fie aprobate

Opțiunea II, „Aprobarea modificărilor propuse”.

În linii generale, proiectul legii supus analizei impactului de reglementare include o serie de modificări la Legea nr. 68/2013 despre semințe, care se referă la:

- preambulul legii, care se completează cu clauza de armonizare, fiind indicată transpunerea parțială a Decizia 2005/834/CE a Consiliului din 8 noiembrie 2005 privind echivalența controalelor selecțiilor conservative realizate în anumite țări terțe și de modificare a Deciziei 2003/17/CE;

- articolul 2, prin expunerea unor definiții, precum „buletin de analiză”, „certificat de calitate” în redacție nouă;

- articolul 4, în partea ce ține de atribuțiile Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare,

- articolul 5 – referitor la atribuțiile ANSA;

- articolul 8, care se referă la sistemul de producere a semințelor;

- articolul 11, care reglementează importul semințelor pe teritoriul Republicii Moldova;

- articolul 12, care reglementează exportul și reexportul semințelor;

- articolul 13 – cu referire la condițiile de înregistrare a agenților economici;

- articolul 14, în partea ce ține de procedura de înregistrare a agenților economici;

- articolul 20, care stabilește împuternicirile inspectorului de stat pentru control semincer.

Totodată, se propune ca Legea nr. 68/2013 despre semințe să fie completată cu un capitol nou, care să se refere la echivalența controalelor selecțiilor conservative realizate pe teritoriul Republicii Moldova. Astfel, potrivit propunerilor formulate, inspecțiile oficiale ale selecțiilor conservative la culturile producătoare de semințe sunt recunoscute drept echivalente și oferă aceleași garanții cu prevederile cadrului normativ, cu condiția ca acestea:

- să fie realizate în mod oficial de către autoritățile aprobate prin Ordinul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;

- să îndeplinească condițiile stabilite în actele normative enumerate în Ordinul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, astfel fiind asigurată și alinierea la normele comunitare aprobate în acest sens, fiind transpusă parțial Decizia 2005/834/CE.

La fel, Ministerul, urmează să coordoneze în prealabil procedurile interne ale ANSA, or în procesul de implementare a acestora sunt stabilite diverse impedimente la producerea, importul, exportul, comercializarea și testarea semințelor, inspectorii ANSA fiind în unele cazuri în lipsă de competențe pe anumite domenii, cum ar fi stabilirea precisă a soiurilor și portaltoaielor de material săditor, soiurilor de semințe și altele, făcând astfel premise însoțite de riscuri ulterioare

ce pot fi asumate de agenți economici, care pot procura semințe ce nu corespund soiurilor indicate. La fel, în acest proces, proiectul stabilește că, și reprezentanții instituțiilor științifice vor participa în procesul de implementare a procedurilor interne, astfel încât a diminua la maxim riscurile agentului economic.

c) Expuneți opțiunile alternative analizate sau explicați motivul de ce acestea nu au fost luate în considerare

În contextul celor menționate supra, se constată că aplicarea unor scenarii alternative decât cele expuse prin prisma proiectului propus nu va produce efectul scontat în măsura în care să corespundă atingerii obiectivului stabilit. Respectiv, alte modalități de soluționare a problemei definite și descrise mai sus nu au fost identificate.

4. Analiza impacturilor opțiunilor

a) Expuneți efectele negative și pozitive ale stării actuale și evoluția acestora în viitor, care vor sta la baza calculării impacturilor opțiunii recomandate

Opțiunea I – „A nu face nimic”

Costuri:

Costuri, pe care le implică lipsa reglementărilor în domeniu. Cuantificarea costurilor nu este posibilă pentru lipsa unor date statistice în acest sens.

Beneficii:

- Beneficii în lipsa intervenției propuse nu s-au identificat. Ba din contra, beneficiile, în contextul costurilor (existente, evident însă necuantificate), precum și a efectelor negative, lipsesc cu desăvârșire.

Efecte negative:

1. domeniul va continua să fie reglementat de norme depășite;
2. activitățile din sectorul de producere a semințelor rămân netransparente și însoțite de riscuri;
3. frânarea proceselor de dezvoltare a sectorului de producere a semințelor;
4. costuri suplimentare pentru agenți economici la obținerea unor certificate;
5. riscuri și pierderea investiției la înființarea unei exploatații agricole cu semințe ce nu corespund certificatelor;
6. frânarea procesului de aproximare a legislației naționale cu cea a UE;
7. creșterea dependenței de semințe importate.

Riscuri:

1. periclitarea securității alimentare a Republicii Moldova;

2. reducerea ponderii semințelor autohtone pe piața locală în raport cu produsele din import;
3. reducerea investițiilor și încrederii din partea întreprinzătorilor;
4. pierderea investițiilor din partea întreprinzătorilor și subvențiilor din partea statului;
5. altele.

Impactul:

1. cadru normativ vetust;
2. pierderi pentru mediul de afaceri sub formă de venituri ratate și de lipsă de încasări în bugetul de stat.

b¹) Pentru opțiunea recomandată, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Opțiunea II – „Promovarea și aprobarea Legii

Prin aprobarea proiectului de lege vor fi reglementate transparent domeniile de producere, certificare, import și export a semințelor.

Costuri

Costurile aferente nu au fost identificate, iar noua redacție a noțiunilor: certificat de calitate; buletin de analiză sunt stipulate în Hotărârea de Guvern 994/2020 cu privire la aprobarea Metodologiei de calculare a tarifelor la serviciile prestate de către instituțiile publice "Laboratorul central de testare a băuturilor alcoolice / nealcoolice și a produselor conservate", "Laboratorul central fitosanitar" și "Centrul Republican de Diagnostic Veterinar", a Nomenclatorului serviciilor prestate și a tarifelor la acestea.

Beneficii

Odată cu aprobarea legii, cadrul normativ va fi unul univoc și coerent, lipsit de birocrație, va contribui la dinamizarea activităților din sectorul aferent semințelor, precum și la majorarea ponderii de piață a semințelor autohtone, dar nu în ultimul rând, la crearea premiselor pentru exportul acestora.

Riscuri

-Nu au fost identificate.

Costuri de conformare

-Nu au fost identificate.

Impact:

- Eliminarea procedurilor excesiv birocratizate;
- Sporirea calității semințelor autohtone și încrederii în producătorii locali;

- Reducerea și/sau substituirea importurilor de semințe;
- Crearea premiselor pentru dezvoltarea sectorului de producere a semințelor și de creștere a producției autohtone de semințe;
- Contribuirea la promovarea investițiilor sectorului privat în sectorul de producere a semințelor;
- Consolidarea capacității producătorilor și furnizorilor de semințe;
- Reducerea costurilor în procesul de producere și export a semințelor;
- Transpunerea legislației UE în legislația națională.

b²) Pentru opțiunile alternative analizate, identificați impacturile completând tabelul din anexa la prezentul formular. Descrieți pe larg impacturile sub formă de costuri sau beneficii, inclusiv părțile interesate care ar putea fi afectate pozitiv și negativ de acestea

Opțiuni alternative nu au fost identificate, respectiv nu poate fi estimat impactul acestora.

c) Pentru opțiunile analizate, expuneți cele mai relevante/iminente riscuri care pot duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate și prezentați presupuneri privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizate în acesta

Nu au fost identificate riscuri relevante/iminente care ar putea duce la eșecul intervenției și/sau schimba substanțial valoarea beneficiilor și costurilor estimate, precum și nu există/nu s-au identificat cerințe, privind gradul de conformare cu prevederile proiectului a celor vizate în acesta.

d) Dacă este cazul, pentru opțiunea recomandată expuneți costurile de conformare pentru întreprinderi, dacă există impact disproporționat care poate distorsiona concurența și ce impact are opțiunea asupra întreprinderilor mici și mijlocii. Se explică dacă sânt propuse măsuri de diminuare a acestor impacturi

- Nu este cazul.

Concluzie

e) Argumentați selectarea unei opțiuni, în baza atingerii obiectivelor, beneficiilor și costurilor, precum și a asigurării celui mai mic impact negativ asupra celor afectați

Aprobarea proiectului de lege propus va permite atingerea dezideratului *cadru normativ coerent, nebirocratizat, orientat spre mediul de afaceri* și va crea un mediu propice pentru dezvoltarea domeniului de produce a semințelor, oferind în același timp mediului de afaceri posibilitatea de a-și diversifica și realiza obiectivele investiționale.

Totodată, implementarea proiectului va contribui la asigurarea cu semințe autohtone a țării și armonizarea legislației naționale cu cea Uniunii Europene, prin aprobarea unui cadru

normativ ce se conformează ultimelor tendințe din sector, acest fapt facilitând și exportul semințelor pe piața externă.

5. Implementarea și monitorizarea

a) Descrieți cum va fi organizată implementarea opțiunii recomandate, ce cadru juridic necesită a fi modificat și/sau elaborat și aprobat, ce schimbări instituționale sînt necesare

Implementarea proiectului va fi asigurată de ANSA.
Intervenția propusă nu necesită modificarea cadrului normativ existent.

b) Indicați clar indicatorii de performanță în baza cărora se va efectua monitorizarea

MAIA și ANSA este responsabilă de monitorizarea sectorului de producere, import și export a semințelor.

Astfel, în vederea identificării cantităților de semințe, ANSA centralizează informația parvenită de la structurile teritoriale.

Indicatorii de performanță identificați în vederea efectuării monitorizării implementării actului normativ inițiat, vor constitui ansamblul de indicatori care reflectă activitatea realizată în domeniu:

- reducerea barierelor la exportul și importul de semințe;
- majorarea cantității de semințe autohtone produse;
- intensificarea exporturilor.

c) Identificați peste cât timp vor fi resimțite impacturile estimate și este necesară evaluarea performanței actului normativ propus. Explicați cum va fi monitorizată și evaluată opțiunea

Se estimează că impacturile noilor reglementări vor fi resimțite odată cu punerea în aplicare a prevederilor proiectului.

6. Consultarea

a) Identificați principalele părți (grupuri) interesate în intervenția propusă

Principalele părți interesate în intervenția propusă sunt:

- 1) proprietari de plantații semincere, persoane fizice și juridice furnizori sau producători de semințe;
- 2) agenți economici ce inițiază înființarea exploatațiilor agricole;
- 3) agenți economici exportatori și/sau importatori de semințe;
- 4) asociațiile de profil;

În urma consultărilor nu au parvenit careva obiecții și propuneri, ba din contra – a fost susținută elaborarea și aprobarea acestuia.

b) Explicați succint cum (prin ce metode) s-a asigurat consultarea adecvată a părților

Întru asigurarea transparenței procesului decizional, conform prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, a fost supus consultărilor publice prin:

- 1) plasarea acestuia pe particip.gov.md, precum și pe pagina web oficială a MAIA;
  - 2) plasarea actului de analiză a impactului asupra proiectului pe particip.gov.md cu oferirea a 10 zile pentru prezentarea comentariilor de către părțile interesate;
- organizarea a 2 ședințe publice de consultare a părților interesate pe marginea proiectului respectiv, cu invitarea ANSA, IȘPHTA și asociațiilor de profil.

c) Expuneți succint poziția fiecărei entități, consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă (se expune poziția a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat)

Compartimentul respectiv se va completa ulterior prezentării avizelor autorităților publice și părților interesate asupra proiectul de lege respectiv.

Anexă

Tabel pentru identificarea impacturilor

Categoriile de impact	Punctaj atribuit		
	<i>Opțiunea propusă</i>	<i>Opțiunea alternativă 1</i>	<i>Opțiunea alternativă 2</i>
Economic			
costurile desfășurării afacerilor	0	-	-
povara administrativă	0	-	-
fluxurile comerciale și investiționale	0	-	-
competitivitatea afacerilor	1	-	-
activitatea diferitor categorii de întreprinderi mici și mijlocii	1	-	-
concurența pe piață	1	-	-
activitatea de inovare și cercetare	0	-	-
veniturile și cheltuielile publice	0	-	-
cadrul instituțional al autorităților publice	0	-	-
alegerea, calitatea și prețurile pentru consumatori	1	-	-

bunăstarea gospodăriilor casnice și a cetățenilor	1	-	-
situația social-economică în anumite regiuni	1	-	-
situația macroeconomică	0	-	-
alte aspecte economice	0	-	-
Social			
gradul de ocupare a forței de muncă	1	-	-
nivelul de salarizare	1	-	-
condițiile și organizarea muncii	0	-	-
sănătatea și securitatea muncii	0	-	-
formarea profesională	0	-	-
inegalitatea și distribuția veniturilor	0	-	-
nivelul veniturilor populației	1	-	-
nivelul sărăciei	1	-	-
accesul la bunuri și servicii de bază, în special pentru persoanele social-vulnerabile	0	-	-
diversitatea culturală și lingvistică	0	-	-
partidele politice și organizațiile civice	0	-	-
sănătatea publică, inclusiv mortalitatea și morbiditatea	0	-	-
modul sănătos de viață al populației	0	-	-
nivelul criminalității și securității publice	0	-	-
accesul și calitatea serviciilor de protecție socială	0	-	-
accesul și calitatea serviciilor educaționale	0	-	-
accesul și calitatea serviciilor medicale	0	-	-
accesul și calitatea serviciilor publice administrative	0	-	-
nivelul și calitatea educației populației	0	-	-
conservarea patrimoniului cultural	0	-	-

accesul populației la resurse culturale și participarea în manifestații culturale	0	-	-
accesul și participarea populației în activități sportive	0	-	-
Discriminarea	0	-	-
alte aspecte sociale			
De mediu			
clima, inclusiv emisiile gazelor cu efect de seră și celor care afectează stratul de ozon	0	-	-
calitatea aerului	0	-	-
calitatea și cantitatea apei și resurselor acvatice, inclusiv a apei potabile și de alt gen	0	-	-
Biodiversitatea	0	-	-
Flora	0	-	-
Fauna	0	-	-
peisajele naturale	0	-	-
starea și resursele solului	0	-	-
producerea și reciclarea deșeurilor	0	-	-
utilizarea eficientă a resurselor regenerabile și neregenerabile	0	-	-
consumul și producția durabilă	0	-	-
intensitatea energetică	0	-	-
eficiența și performanța energetică	0	-	-
bunăstarea animalelor	0	-	-
riscuri majore pentru mediu (incendii, explozii, accidente etc.)	0	-	-
utilizarea terenurilor	1	-	-
alte aspecte de mediu	0	-	-

Tabelul se completează cu note de la -3 la +3, în drept cu fiecare categorie de impact, pentru fiecare opțiune analizată, unde variația între -3 și -1 reprezintă impacturi negative (costuri), iar variația între 1 și 3 – impacturi pozitive (beneficii) pentru categoriile de impact analizate. Nota 0 reprezintă lipsa impacturilor. Valoarea acordată corespunde cu intensitatea impactului (1 – minor, 2 – mediu, 3 – major) față de situația din opțiunea „a nu

face nimic”, în comparație cu situația din alte opțiuni și alte categorii de impact. Impacturile identificate prin acest tabel se descriu pe larg, cu argumentarea punctajului acordat, inclusiv prin date cuantificate, în compartimentul 4 din Formular, lit. b¹) și, după caz, b²), privind analiza impacturilor opțiunilor.

Anexe

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

GRUPUL DE LUCRU AL COMISIEI DE STAT PENTRU REGLEMENTAREA ACTIVITĂȚII DE ÎNTRERINZĂTOR

Nr. 38-78-7079

Chișinău

5 iulie 2023

Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare

Ref. la nr. 08-04/1637 din 08.06.2023

În temeiul art.19 alin.(2) lit. b) din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, pct. 29 subpct.2) și pct. 34 subpct.2) lit. b) ale Regulamentului Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1429/2008, Grupul de lucru, în cadrul ședinței din 20 iunie anul în curs a examinat și *a susținut cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor analiza impactului de reglementare la proiectul Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii n r. 68/2013 despre semințe.*

Extrasul din Procesul-verbal nr. 24 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 20 iunie 2023 se anexează.

Secretar general adjunct al Guvernului (semnat electronic)

Igor PȘENICINÎ

Digitally signed by Pșenicinî Igor
Date: 2023.07.05 13:16:11 EEST
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova

EXTRAS
din PROCESUL-VERBAL nr. 24
al ședinței Grupului de lucru
al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător
(ședință online)
20 iunie 2023

Membrii Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător:

Vladislav Caminschi	-	director executiv al Confederației Naționale a Patronatului din Republica Moldova, vicepreședintele Grupului de lucru
Eugen Dațco	-	director executiv al Uniunii Transportatorilor și Drumarilor din Republica Moldova
Ana Groza	-	Asociația Investitorilor Străini (FIA)
Carolina Linte	-	director executiv al Asociației Patronale Asociația Națională a Producătorilor de Lapte și Produse Lactate „Lapte”
Eugen Cozmulici	-	manager pe politici și advocacy, EBA Moldova
Diana Russu	-	șef al Direcției susținere și promovare a membrilor CCI a Republicii Moldova, Camera de Comerț și Industrie
Ion Rusu	-	Federația Patronală a Constructorilor, Drumarilor și a Producătorilor Materialelor de Construcție „CONDRUMAT”
Victor Baci	-	Asociația Patronală Camera de Comerț Americană din Moldova
Oxana Barbaroș	-	Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC
Valentina Chiper	-	șef Secție reglementarea mediului de afaceri, Direcția dezvoltarea mediului de afaceri, Ministerul Dezvoltării Economiei și Digitalizării
Roman Gapeev	-	șef Serviciu transport feroviar, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale
Maria Nagornîi	-	șef al Direcției politice de prevenire a poluării, Ministerul Mediului
Corina Cristea (mail)	-	șef adjunct al Direcției avizare acte normative, Ministerul Justiției
Snejana Novac	-	consultant principal în Direcția acte guvernamentale, Cancelaria de Stat, secretarul Grupului de lucru

Responsabili din cadrul autorităților publice centrale: Eugeniu Rusu, Agenția de Stat pentru Proprietatea Intelectuală, Marin Grama, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Angela Dogotari, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Valentin Roșca, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Angela Konovalenko, Ministerul Mediului.

Experți ai Secretariatul Evaluării Impactului de Reglementare: dl Oleg Chelaru, dl Victor Ermurachi, dl Nicolae Boțan.

Examinarea analizei impactului de reglementare la proiectului Hotărârii Guvernului privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe

Autor: **Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare**

---

dl Marin Grama

A menționat că în procesul de executare a prevederilor Legii nr 68/2013 despre semințe, de-a lungul anilor au parvenit numeroase interpelări, privind unele lacune ce țin de eliberarea unor certificate cu caracter obligatoriu, care de fapt poartă caracter facultativ și trebuie eliberate doar la cererea agentului economic. Totodată, prevederile actuale creează ambiguități în procesul import, export, comercializare și certificare a semințelor, în compartimentul ce ține de termenii stabiliți și descrierea proceselor neclar.

O altă problemă, este neacoperirea sectoarelor mici de producere a semințelor, ce stagnează ramura de producere a semințelor autohtone. Republica Moldova are un necesar de cca 25 mii tone de semințe pentru semănatul culturilor de câmp de primăvară și cca 51 mii tone de culturi legumicole. Din cantitatea totală de semințe, în ultimii ani, peste 70% din semințe sunt de import, mai mult ca atât, stocul de primăvară nu permanent acoperă necesarul intern, fiind spre exemplu în primăvara anului 2023 în jurul cifrei de 77 % pentru culturile de câmp și cca 44% pentru culturile legumicole. La fel, proiectul de lege prevede armonizarea legislației UE și aproximarea legislației naționale la standardele internaționale, ce țin de echivalența controalelor selecțiilor conservative la soiurile erodate.

Prin Hotărârea Guvernului nr. 730/2022 au fost aprobate cerințe privind admiterea și comercializarea semințelor soiurilor locale/varietăților primitive și agricole adaptate la condițiile locale. Prezentele Cerințe transpun Directiva 2008/62/CE a Comisiei din 20 iunie 2008 de stabilire a anumitor derogări pentru acceptarea soiurilor locale și a varietăților agricole adaptate natural la condițiile locale și regionale și amenințate de eroziunea genetică și pentru comercializarea semințelor și cartofilor de sămânță ale acestor soiuri locale și varietăți (text cu relevanță pentru SEE), publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 162 din 21 iunie 2008, p. 13, cu rectificarea publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 111 din 5 mai 2009, p. 51 (08/62). De menționat că, Decizia 2005/834/CE a Consiliului European din 8 noiembrie 2005 privind echivalența controalelor selecțiilor conservative realizate în anumite țări terțe și de modificare a Deciziei 2003/17/CE nu a fost transpusă în actul normativ sus menționat, constituind la moment o restanță în procesul de aderare a RM la UE.

Astfel, proiectul de lege prevede și transpunerea parțială a Deciziei 2005/834/CE, asigurând astfel recunoașterea drept echivalente și oferirea aceluiași garanții cu prevederile cadrului normativ inspecțiilor oficiale ale selecțiilor conservative la culturile producătoare de semințe.

Totodată, modificarea legii vine în contextul excluderii normelor secundare din Lege și precizării acestora în procedurile interne ale ANSA, care sunt aprobate prin Ordinul intern al Directorului.

La fel, Ministerul, urmează să coordoneze în prealabil procedurile interne ale ANSA, or în procesul de implementare a acestora sunt stabilite diverse impedimente la producerea, importul, exportul, comercializarea și testarea semințelor, inspectorii ANSA fiind în unele cazuri în lipsă de competențe pe anumite domenii, cum ar fi stabilirea precisă a soiurilor și portaltoaielor de material săditor, soiurilor de semințe și altele, făcând astfel premise însoțite de riscuri ulterioare ce pot fi asumate de agenți economici care pot procura semințe ce nu corespund certificatelor eliberate.

Solicită susținerea analizei de impact.

dl Victor Ermurachi

A menționat că la **definirea problemei**, la sub compartimentul a) este prevăzut că *problemele existente la moment și care urmează a fi soluționate se referă la i) necesitățile sectorului de a fi reglementat printr-o legislație îmbunătățită și modernă ca cadru pentru sectorul de producere a semințelor, care respectă reglementările Uniunii Europene pertinente și transparente, precum și ii) multiplele normelor secundare stipulate la nivel de lege*. Informația prezentată nu poate fi calificată ca probleme, deoarece o legislație îmbunătățită și modernă este instrument de soluționare a problemei. Informația despre a doua problemă este inacceptabilă, deoarece la nivel de lege toate

normele au caracter de normă primară. Astfel, la sub compartimentul respectiv este necesar de a defini clar și concis (într-o frază) problema sau problemele care urmează să fie soluționate. Alte sub compartimente și compartimente vor fi revizuite și modificate reieșind din problema redefinită. Menționează, că din conținutul altor sub compartimente al compartimentului "Definirea problemei" se conturează așa probleme ca incertitudine în aplicarea cadrului legal, insuficiență de semne, în special de producție autohtonă.

La sub compartimentul b) informația prezentată după al doilea tabel este irelevantă și necesită a fi exclusă, deoarece în mare parte se referă la conținutul proiectului și aceasta poate să se regăsească la compartimentul "Identificarea opțiunilor" pentru opțiunea II. Este prevăzut, că *modificarea legii vine contextul excluderii normelor secundare din Lege și precizării acestora în procedurile interne ale ANSA, care sunt aprobate prin Ordinul intern al Directorului.* Astfel de abordare este discutabilă, deoarece legea conține doar norme primare. La acest sub compartiment se va descrie problema, persoanele/entitățile afectate și cele care contribuie la apariția problemei, cu justificarea necesității schimbării situației curente și/sau viitoare.

La sub compartimentul c) insuficiența semințelor autohtone pe piață nu poate fi cauză, dar problemă sau efect a unei probleme. Nici armonizarea legislației cu legislația UE nu poate fi calificată ca cauză odată ce se intenționează armonizarea pentru soluționarea unor probleme.

La sub compartimentul d), se va expune mai clar dacă certificarea în continuare va fi benevolă sau se intenționează o altă abordare.

La sub compartimentul e), este necesar nu doar de a menționa Legea nr. 68/2013, dar și de a identifica carențele prevederilor normative în vigoare.

Stabilirea obiectivelor Informația expusă la acest compartiment necesită a fi, după caz, revizuită și reformulată reieșind din problemă/problemele definite. Menționăm, că informația expusă la lit. a), b), j), l) nu poate fi calificată ca obiective, deoarece sunt instrumente de soluționare a problemei, și necesită a fi exclusă, ca și p. m).

Identificarea opțiunilor La sub compartimentul b), informația prezentată la primul alineat este expusă la general și nu oferă claritate referitor la conținutul proiectului. Informația expusă la alineatul doi referitor la efectele aprobării modificărilor este irelevantă și necesită a fi exclusă. Astfel de informație poate să se regăsească la compartimentul "Analiza impacturilor opțiunilor" pentru opțiunea II, fără a admite dublări. La acest sub compartiment se vor descrie principalele prevederi ale proiectului, explicând cum acestea țintesc cauzele problemei.

Analiza impacturilor opțiunilor La sub compartimentul pentru aprobarea proiectului este prevăzut că *costurile aferente nu au fost identificate, pentru motivul lipsei acestora.* Totuși, se propune o nouă redacția a noțiunii *certificat de calitate* – document ce confirmă calitatea semințelor destinate comercializării, eliberat de un laborator acreditat. Astfel de prevederi vor genera costuri și este necesar de a le prezenta în AIR. Și noțiunea *buletin de analiză* - document ce confirmă calitatea semințelor destinate necesităților proprii de utilizare, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor sau de un laborator acreditat, de asemenea poate genera costuri.

Implementarea și monitorizarea La sub compartimentul a), se va menționa necesitatea unor schimbări instituționale.

Consultarea La sub compartimentul b), se va oferi informația despre locul publicării actului de analiză a impactului (adresa concretă de la care poate fi accesat direct documentul), precum și timpul oferit publicului pentru comentarii.

La sub compartimentul c) se va expune succint poziția fiecărei entități consultate față de documentul de analiză a impactului și/sau intervenția propusă. Este obligatorie expunerea poziției a cel puțin unui exponent din fiecare grup de interese identificat.

Concluzii: Analiza impactului corespunde parțial cu cerințele și rigorile Metodologiei de Analiză a Impactului. Se recomandă susținerea Analizei de Impact, fiind luate în considerare recomandările expuse.

S-a decis: *analiza impactului se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor (9 – se susține cu condiția luării în considerare a obiecțiilor și recomandărilor; 3 – nu se susține).*

TABEL DE CONCORDANȚĂ

la proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe

1	Titlul actului Uniunii Europene, inclusiv cele mai recente amendamente incluse: Decizia Consiliului nr. 2005/834/CE din 8 noiembrie 2005 privind echivalența controalelor privind practicile de întreținere a soiurilor efectuate în anumite țări terțe și de modificare a Deciziei 2003/17/CE, așa cum a fost modificată ultima oară prin Decizia (UE) 2021/537 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 martie 2021 de modificare a Deciziilor 2003/17/CE și 2005/834/CE ale Consiliului în ceea ce privește echivalența inspecțiilor în câmp și echivalența controalelor privind selecțiile conservative de plante agricole efectuate în Regatul Unit					
2	Titlul proiectului de act normativ național: Proiectul hotărârii de Guvern pentru aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe					
3	Gradul general de compatibilitate					
	Parțial compatibil					
	Actul Uniunii Europene	Proiectul de act normativ național	Gradul de compatibilitate	Diferențele	Observațiile	Autoritatea/ persoana responsabilă
	4	5	6	7	8	9
	Articolul 1 Controalele oficiale ale practicilor de întreținere a soiurilor efectuate în țările terțe și de către autoritățile enumerate în anexă pentru speciile care fac obiectul directivelor menționate pentru fiecare dintre aceste țări oferă aceleași garanții ca și cele efectuate de către statele membre.		Prevederi UE neaplicabile			
	Articolul 2 Modificările la anexă, cu excepția celor referitoare la prima coloană a tabelului, se adoptă în conformitate cu procedura menționată la articolul 3 alineatul (2).		Prevederi UE neaplicabile			
	Articolul 3 1. Comisia este asistată de Comitetul permanent pentru semințe și material de înmulțire pentru agricultură, horticultură și silvicultură instituit prin		Prevederi UE neaplicabile			

<p>articolul 1 din Decizia 66/399/CEE (1), denumit în continuare „comitetul”.</p>					
<p>2. În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolele 4 și 7 din Decizia 1999/468/CE. Perioada prevăzută la articolul 4 alineatul (3) din Decizia 1999/468/CE se stabilește la o lună.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>			
<p>3. Comitetul își adoptă regulamentul de procedură.</p>		<p>Prevederi UE neaplicabile</p>			
<p>Articolul 4 În Decizia 2003/17/CE, articolele 1 și 2 se înlocuiesc cu următorul text: 'Articolul 1 Inspecțiile în teren privind culturile producătoare de semințe din speciile menționate în anexa I, efectuate în țările terțe enumerate în anexa respectivă, sunt considerate echivalente cu inspecțiile în teren efectuate în conformitate cu Directivele 66/401/CEE, 66/402/CEE; 2002/54/CE și 2002/57/CE, cu condiția ca: (A) sunt efectuate oficial de autoritățile enumerate în anexa I sau sub supravegherea oficială a autorităților respective; (b) să îndeplinească condițiile prevăzute la punctul A din anexa II. Articolul 2 Semințele din speciile menționate în anexa I, produse în țările terțe enumerate în anexa respectivă și certificate oficial de autoritățile enumerate în anexa respectivă sunt considerate echivalente cu semințele conforme cu Directivele 66/401/CEE, 66/402/CEE, 2002. /54/CE și 2002/57/CE, dacă îndeplinește condițiile prevăzute la punctul B din anexa II”.</p>	<p>Art. 19¹ Inspecțiile oficiale ale selecțiilor conservative la culturile producătoare de semințe sunt recunoscute drept echivalente și oferă aceleași garanții cu prevederile cadrului normativ, cu condiția ca acestea: 1) să fie realizate în mod oficial de către autoritățile aprobate prin Ordinul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor; 2) să îndeplinească condițiile stabilite în actele normative enumerate în Ordinul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor</p>	<p>Parțial compatibil</p>	<p>Directiva 66/401/CEE a fost transpusă în Hotărârea de Guvern nr. 836/2011; Directiva 66/402/CEE a fost transpusă în Hotărârea de Guvern nr. 1211/2008; Directiva 2002/54/CE a fost transpusă în Hotărârea de Guvern nr. 836/2011; Directiva 2002/55/CE a fost transpusă în Hotărârea de Guvern nr. 713/2013; Directiva 2002/57/CE a fost transpusă în</p>		<p>ANSA</p>

					Hotărârea de Guvern nr. 915/2011; Prevederile menționate la Art. 2 urmează a fi preluate prin Ordinul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor în temeiul Art. 19 ¹ din prezentul proiect.		
Articolul 5					Prevederi UE neaplicabile		
Prezenta decizie se aplică de la 1 iulie 2005. Cu toate acestea, articolul 4 se aplică de la 1 octombrie 2005.							
Articolul 6					Prevederi UE neaplicabile		
Prezenta decizie se adresează statelor membre.							
ANEXĂ					Prevederi UE neaplicabile		
T Ț ara (	Autoritatea responsabilă cu realizarea controalelor	Directive			Prevederi UE neaplicabile		
1)							
AR	Secretaría de Agricultura, Ganadería, Pesca y Alimentación, Buenos Aires	66/401/CEE 66/402/CEE 2002/54/CE 2002/57/CE					
AU	Australian Seeds Authority, Victoria	66/401/CEE 2002/55/CE					

		2002/57/CE						
▼M1								
▼B								
CA	Canadian Food Inspection Agency, Ottawa	66/401/CEE 66/402/CEE 2002/54/CE 2002/57/CE						
CH	Eidgenössische Forschungsanstalt Für Agrarökologie und Landbau (FAL), Zürich Station fédérale de recherches en production végétale de Changins (RAC), Nyon	2002/55/CE						
CL	Servicio Agrícola y Ganadero, Santiago	66/401/CEE 66/402/CEE 2002/54/CE 2002/57/CE						
CS	Laboratoire national pour les essais de semences, Novi Sad	66/401/CEE 66/402/CEE						

		2002/54/CE 2002/57/CE						
▼M3								
GB ^(*)	Department for Environment, Food & Rural Affairs (DEFRA) Eastbrook Shaftesbury Road Cambridge CB2 8DU	66/401/CEE66/402/CEE2002/54/CE 2002/55/CE 2002/57/CE						
▼M2								
▼B								
IL	Ministère de l'agriculture Bet-Dagan	66/401/CEE 66/402/CEE 2002/54/CE 2002/55/CE 2002/57/CE						
JP	Ministère de l'agriculture, de la sylviculture et de la pêche, 1-2-1 Kumigaseki, Chiyodaku, Tokyo	2002/55/CE						

KR	Ministère de l'agriculture, de la sylviculture et de la pêche, département des légumes, Séoul	2002/55/CE						
MA	Ministère de l'agriculture et de la mise en valeur agricole, Rabat	66/401/CEE 66/402/CEE 2002/55/CE 2002/57/CE						
NZ	Ministry of Agriculture and Fisheries, Wellington	66/401/CEE						
▼M1 _____								
▼B								
TW	Conseil de l'agriculture, département des denrées alimentaires et de l'agriculture, Taipei	2002/55/CE						
US	United States, Department of Agriculture, Beltsville, Maryland	66/401/CEE 66/402/CEE 2002/54/CE 2002/55/CE 2002/57/CE						

UY	Ministerio de Granadería, Agricultura y Pesca, Montevideo	66/401/CEE 66/402/CEE 2002/54/CE 2002/57/CE						
ZA	Department of Agriculture, Pretoria (Tshwane)	66/401/CEE 66/402/CEE 2002/57/CE						
<p style="text-align: center;">(*)</p> <p>AR — Argentina, AU — Australia, ►M1_ — ◀ CA — Canada, CH — Elveția, CL — Chile, CS — Serbia și Muntenegru, ►M3_ GB — Regatul Unit, ◀ ►M2_ — ◀ IL — Israel, JP — Japonia, KR — Republica Coreea, MA — Maroc, NZ — Noua Zeelandă, ►M1_ — ◀ TW — Taiwan, US — Statele Unite ale Americii, UY — Uruguay, ZA — Africa de Sud.</p> <p style="text-align: center;">(**)</p> <p>În conformitate cu Acordul privind retragerea Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord din Uniunea Europeană și din Comunitatea Europeană a Energiei Atomice, în special articolul 5 alineatul (4) din Protocolul privind Irlanda/Irlanda de Nord coroborat cu anexa 2 la respectivul protocol, în sensul prezentei anexe, trimiterea la Regatul Unit nu includ Irlanda de Nord.</p>								

TABEL COMPARATIV

la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe

Reglementări în vigoare	Modificări proapse
Legea despre semințe nr. 68/2013	
	<p>1. Preambulul legii se completează cu clauza de armonizare cu următorul conținut: <i>„Prezenta Lege transpune parțial Decizia 2005/834/CE a Consiliului din 8 noiembrie 2005 privind echivalența controalelor selecțiilor conservative realizate în anumite țări terțe și de modificare a Deciziei 2003/17/CE.”</i></p>
<p>Capitolul I DISPOZIȚII GENERALE</p> <p>Articolul 1. Obiectul și sfera de aplicare a prezentei legi</p> <p>(1) Prezenta lege stabilește cadrul juridic privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor de plante și a materialului săditor.</p> <p>(2) Prezenta lege nu se extinde asupra producerii semințelor în gospodăriile individuale în scopul utilizării acestora pentru consum personal, cu condiția ca semințele să nu fie expuse comercializării.</p> <p>(3) În sensul prezentei legi, termenul "sămînță" include și materialul săditor.</p> <p>(4) Modul de solicitare, acordare, suspendare și retragere a actelor permissive privind producerea, prelucrarea, certificarea calității și comercializarea semințelor de plante și a materialului săditor prevăzute de prezenta lege pentru agenții economici se stabilește de Legea nr.160/2011 privind reglementarea prin autorizare a activității de întreprinzător în partea în care nu este reglementat de prezenta lege.</p>	
<p>Articolul 2. Noțiuni principale și categorii de semințe</p> <p>(1) În sensul prezentei legi, următoarele noțiuni principale semnifică:</p> <p>ameliorator – persoană juridică sau fizică care a creat sau a descoperit și a dezvoltat un soi;</p> <p>buletin de analiză – document eliberat de un laborator autorizat/acreditat, care adevărește calitatea semințelor testate prin metode standardizate;</p> <p>calități de soi ale semințelor – totalitate a indicilor biologici ce caracterizează apartenența semințelor la un anumit soi;</p> <p>calități ale valorii culturale a semințelor – totalitate a indicilor de calitate a semințelor ce caracterizează preabilitatea lor;</p> <p>Catalog al soiurilor de plante – catalog în care sînt înscrise soiurile de plante admise pentru producere și comercializare în Republica Moldova;</p> <p>certificat de calitate – document ce confirmă calitatea semințelor, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;</p> <p>certificat de calitate la import – document ce confirmă corespunderea calității semințelor importate cu cerințele și normele de calitate, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;</p>	<p>2. În art. 2:</p> <p>la alin. (1), definiția „buletin de analiză”, se modifică și se expune în următoarea redacție: <i>„buletin de analiză – document ce confirmă calitatea semințelor destinate necesităților proprii de utilizare, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (în continuare pe tot parcursul textului cuvintele „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor”, la orice formă gramaticală, se substituie cu cuvântul „Agenția”, la forma gramaticală corespunzătoare) sau de un laborator acreditat”;</i></p> <p>alin. (1), definiția „certificat de calitate” se modifică și se expune în următoarea redacție: <i>„certificat de calitate – document ce confirmă calitatea semințelor destinate comercializării, eliberat de un laborator acreditat în limba de stat sau o limbă internațională”;</i></p> <p>alin. (1), definiția „certificate de calitate la import” se exclude.</p>

comercializare – vânzare, deținere pentru vânzare, ofertă de vânzare și orice tip de cesionare, furnizare sau transfer de semințe către o terță parte în vederea unei utilizări comerciale;

condiționare a semințelor – operațiune prin care semințele se aduc la anumite norme de umiditate, puritate și calitate;

contract de multiplicare – contract de producere a semințelor încheiat, în condițiile legii, între amelioratorul soiului sau reprezentantul acestuia și un agent economic;

control semincer – totalitate a măsurilor și acțiunilor legate de monitorizarea și supravegherea procesului de producere a semințelor, precum și de prelucrarea, certificarea și comercializarea acestora;

declarație de multiplicare – declarație a agentului economic înregistrat pentru producerea semințelor, adresată Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor în vederea admiterii culturii destinate multiplicării pentru inspecția în câmp;

lot de semințe – cantitate de semințe de un soi, omogene prin origine, ale căror calități sînt confirmate printr-un certificat de calitate;

material săditor – material obținut în urma înmulțirii generative sau vegetative, care include semințe, sîmburi și bulbi utilizați ca material biologic de reproducție a plantelor, precum și părți de plantă sau plante întregi cu rădăcini folosite ca material pentru plantare;

menținător – persoană fizică sau juridică indicată în Catalogul soiurilor de plante ca responsabilă pentru menținerea unui soi cu caracteristicile avute la data înscrierii în acest catalog. Menținătorul poate fi amelioratorul soiului sau persoana căreia amelioratorul i-a transmis dreptul de menținere a soiului printr-o tranzacție legală;

plantă – culturi agricole (cereale, leguminoase, plante oleaginoase, tehnice și furajere) și horticole (legume, pomi și arbuști fructiferi, vița-de-vie, plante ornamentale, aromatice și medicinale);

prelucrare a semințelor – activitate ce cuprinde cel puțin una dintre următoarele operațiuni: condiționarea, incluzînd procurărea, uscarea, curățarea, sortarea, fasonarea, tratarea, după caz, formarea loturilor, ambalarea, etichetarea, precum și operațiuni auxiliare cum sînt depozitarea, păstrarea și transportarea semințelor;

producere a semințelor – activitate ce asigură multiplicarea semințelor de soiuri înregistrate, menținerea calităților de soi, biologice și productive;

Registru al agenților economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor – registru în care sînt înscriși agenții economici, indiferent de tipul de proprietate și de forma juridică de organizare, care activează în domeniul producerii și/sau prelucrării, și/sau comercializării semințelor;

semințe – organe vegetative și generative ale plantelor de cultură folosite pentru producere sau multiplicare;

soi (hibrid, linie, clonă) – grup de plante aparținînd unui singur taxon botanic de cel mai jos rang cunoscut, care poate fi definit prin expresia caracterelor ce rezultă dintr-un anumit genotip sau dintr-o anumită combinație de genotipuri, distinct de orice alt grup de plante prin expresia a cel puțin unuia dintre caractere, considerat ca entitate, avîndu-se în vedere proprietatea acestuia

alin. (1), în definiția semințe, la final se completează cu cuvintele: „, inclusiv material săditor”;

alin. (1), se completează cu o definiție nouă:
„CAC (*Conformitas Agraria Communicatis*)-material săditor (standard) care:
îndeplinește condițiile minime precizate pentru această categorie în fișa pentru specia respectivă, condițiile pe care trebuie să le îndeplinească materialele CAC: clasa de calitate, starea fitosanitară, îndeosebi procedeul de înmulțire aplicat, puritatea genetică a soiului sau biotipului, cu excepția cazurilor în care materialul portaltoaielor nu aparține unui biotip.”

<p>de a fi reprodus fără modificare. Expresia caracterelor la materialul soiului de același tip poate fi variabilă sau invariabilă, gradul de variabilitate fiind determinat de genotip sau de combinația de genotipuri.</p>	
<p>(2) În sensul prezentei legi, se definesc următoarele categorii de semințe:</p> <p>1) semințe ale amelioratorului – semințe obținute și multiplicare de ameliorator, care corespund descrierii oficiale după distinctivitate, uniformitate și stabilitate și care constituie sursa inițială a producerii semințelor de categoria biologică prebază;</p> <p>2) semințe prebază – semințe provenite în urma înmulțirii semințelor amelioratorului sub supravegherea directă a acestuia sau a menținătorului;</p> <p>3) semințe bază – semințe produse de menținător sau sub responsabilitatea directă a acestuia, care:</p> <p>a) au fost produse din semințe prebază;</p> <p>b) sînt destinate producerii semințelor de categorie certificate;</p> <p>c) satisfac cerințele prevăzute de reglementările privind puritatea varietală, germinația etc., specificate pentru semințele bază;</p> <p>4) semințe de categorie certificate – semințe care:</p> <p>a) în cazul hibrizilor, sînt produse din forme parentale pe loturi de hibridare și provin de la forma maternă cu încrucișări controlate;</p> <p>b) în cazul soiurilor, sînt produse din semințele bază sau semințele de categorie certificate (reproducerile I-III) și corespund cerințelor în privința purității biologice, a calității germinative etc., specificate pentru semințele de categoria certificate;</p> <p>5) semințe comerciale – semințe care:</p> <p>a) au identitate ca specie;</p> <p>b) corespund condițiilor de calitate a semințelor comerciale;</p> <p>c) corespund, în urma unei examinări, condițiilor de valoare varietală;</p> <p>6) semințe de categorie standard – semințe de culturi legumicole, care:</p> <p>a) au suficientă identitate și puritate varietală;</p> <p>b) sînt destinate realizării producției de consum;</p> <p>c) corespund condițiilor de calitate a semințelor;</p> <p>d) sînt supuse verificării la etapa postcontrol și corespund identității și purității varietale.</p>	
<p>Articolul 3. Fondul genetic de culturi agricole</p> <p>(1) În scopul păstrării semințelor amelioratorului și a semințelor prebază, precum și al obținerii de noi soiuri și hibrizi de plante, instituțiile publice din domeniul ameliorării soiurilor de plante creează și gestionează fondul genetic de culturi agricole: de cîmp, legumicole, pomicole, nucifere, bacifere și vița-de-vie.</p> <p>(2) Activitățile de creare, menținere, dezvoltare și gestionare a fondului genetic de culturi agricole sînt reglementate prin regulament aprobat de Guvern și se finanțează din contul mijloacelor bugetului de stat alocate în acest scop Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.</p>	<p>În art. 3: La alin. 2 , după cuvîntul „Guvern” se completează cu sintagma „la propunerea autorității centrale de specialitate”;</p>
<p style="text-align: center;">Capitolul II TRIBUȚIILE AUTORITĂȚILOR ADMINISTRAȚIEI PUBLICE ÎN DOMENIUL PRODUCERII, PRELUCRĂRII ȘI PLASĂRII PE PIAȚĂ A SEMINȚELOR</p>	

<p>Articolul 4. Atribuțiile Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare</p> <p>Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare are următoarele atribuții:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) elaborează și promovează politica de stat în domeniul producerii, prelucrării și plasării pe piață a semințelor; 2) elaborează recomandări privind tematica cercetărilor științifice pentru crearea și ameliorarea de soiuri și a tehnologiilor de producere a semințelor de plante; 3) propune Guvernului spre aprobare zonele speciale pentru producerea semințelor; 4) asigură: <ol style="list-style-type: none"> a) protejarea producătorilor agricoli împotriva riscului de utilizare de semințe sau de soiuri necorespunzătoare valorii biologice și indicatorilor de calitate; b) colaborarea economică și științifică cu organizațiile internaționale și cu structurile similare din alte state în domeniul producerii, prelucrării, controlului semincer și comercializării semințelor în conformitate cu convențiile și acordurile internaționale; c) cadrul organizatoric și măsurile în vederea respectării cadrului juridic privind producerea, prelucrarea, plasarea pe piață a semințelor; d) atragerea investițiilor străine pentru domeniul semincer; e) măsurile necesare pentru remedierea deficitului de semințe pe piața internă. 	<p>În articolul 4:</p> <p>Alin. (2) cuvintele „de soiuri și a tehnologiilor de producere a semințelor de plante” se substituie cu parafa „soiurilor, a tehnologiilor de producere a semințelor de plante, de menținere și conservare a fondului de resurse genetice;”;</p> <p>Alin. (3) se abrogă;</p> <p>Alin. (4) se completează cu litera f) în următoarea redacție:</p> <p><i>„f) stimulează dezvoltarea sectorului de producere a semințelor prin politici de suport”;</i></p>
<p>Articolul 5. Atribuțiile Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor</p> <p>(1) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este o autoritate administrativă, subordonată Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare, și dispune de subdiviziuni teritoriale.</p> <p>(2) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) colaborează pe probleme semincere cu autoritățile centrale și locale, cu instituțiile de cercetări științifice, instituțiile de învățământ, cu persoane juridice de drept public sau privat, precum și, după caz, cu persoane fizice; b) implementează politicile de stat în domeniul producerii, prelucrării, controlului calității și comercializării semințelor; c) efectuează, în scop de certificare a semințelor, inspecții în câmp pentru a stabili corespunderea identității soiului purității biologice, valorii culturale, stării fitosanitare; d) colaborează cu organizațiile și asociațiile profesionale din domeniul semințelor și cu agenții economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea și/sau comercializarea semințelor; e) propune actualizarea normelor ce stabilesc noi metode de determinare a calității semințelor, precum și modernizarea aparatelor și a utilajului utilizat la controlul calității semințelor; f) efectuează schimbul de informație tehnico-științifică și de documentație privind controlul calității semințelor cu autoritățile similare din alte țări; g) participă la elaborarea actelor normative în domeniul producerii, prelucrării și comercializării semințelor; h) elaborează sau actualizează ghiduri de inspecție în câmp și de certificare a semințelor; i) ține Registrul agenților economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor; 	<p>În art. 5:</p> <p>la alineatul (1) sintagma „Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare” se substituie cu cuvântul „Guvernului”;</p> <p>Alin. (2) se completează cu literele o și p, cu următorul conținut:</p> <p><i>„o) stabilește măsuri de menținere a pieței semințelor pentru soiurile supuse eroziunii genetice în conformitate cu prevederile și procedurile comunitare;</i></p> <p><i>p) rezolvă litigiile de specialitate în domeniul său de activitate.”;</i></p>

<p>j) efectuează înregistrarea sau sistarea înregistrării agenților economici în condițiile prezentei legi;</p> <p>k) eliberează certificate de înregistrare pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor;</p> <p>l) asigură, în limita mijloacelor alocate, finanțarea lucrărilor pentru exercitarea în teritoriu a controlului asupra sectoarelor semincere și a pepinierelor viticole și pomicole;</p> <p>m) acordă asistență opțional și fără plată în instruirea profesională a agenților economici în domeniul producerii și prelucrării semințelor;</p> <p>n) aprobă:</p> <ul style="list-style-type: none"> – sectoarele semincere și de hibridare a culturilor agricole; – plantațiile-mamă viticole, pomicole, de arbuști fructiferi și căpșuni; – lista inspectorilor responsabili pentru inspectarea sectoarelor semincere și de hibridare a culturilor agricole, precum și pentru recunoașterea purității de soi în pepinierele viticole și pomicole. 	
<p>Capitolul III TESTAREA ȘI ÎNREGISTRAREA SOIURILOR DE PLANTE</p>	
<p>Articolul 6. Testarea și înregistrarea soiurilor de plante</p> <p>(1) Testarea și înregistrarea soiurilor de plante se efectuează de către Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante (în continuare – Comisie de Stat) conform metodologiilor și standardelor naționale și internaționale. Comisia de Stat testează valoarea culturală și de utilizare a soiurilor de plante autohtone și din străinătate și criteriile lor de distinctivitate, uniformitate și stabilitate în cazul în care se solicită înregistrarea acestor soiuri în Catalogul soiurilor de plante (în continuare – Catalogul soiurilor) și/sau în cazul acordării brevetului pentru acestea.</p> <p>(2) Comisia de Stat, ca organ de expertiză, la solicitare, în baza rezultatelor expertizei tehnice, întocmește un raport de examinare tehnică pe care îl transmite Agenției de Stat pentru Proprietate Intelectuală și care servește drept temei de acordare a brevetului pentru soi de plantă. Acordarea brevetului de către Agenția nominalizată, în conformitate cu prevederile Legii nr.39-XVI din 29 februarie 2008 privind protecția soiurilor de plante, asigură protecția juridică a soiului pe teritoriul Republicii Moldova.</p> <p>(3) Testarea soiurilor, de orice gen și specie de plante, se efectuează în cadrul centrelor de testare amplasate în diferite zone agroclimaterice ale Republicii Moldova, care formează rețeaua de testare a soiurilor, și în cadrul instituțiilor și laboratoarelor de profil agricol.</p> <p>(4) Documentația de înregistrare a unui soi este disponibilă pentru utilizare personală exclusiv în scopuri prevăzute de legislație de către orice persoană, cu excepția cazului în care informația este declarată de către autor confidențială.</p>	<p>În art. 6 se modifică denumirea cu următorul text: <i>„Atribuțiile Comisiei de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante”</i>;</p> <p>la alin (3) cuvintele „și în cadrul instituțiilor și laboratoarelor de profil agricol” se substituie cu parafa <i>„în cadrul instituțiilor și laboratoarelor de profil agricol și terenurile agenților economici, în cazul în care Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante nu are capacitatea tehnologică de fondare a plantațiilor pentru culturile multianuale”</i>;</p> <p>se completează cu punctele 5, 6 și 7 cu următorul conținut:</p> <p>5) <i>în cazul în care amelioratorul și/sau menținătorul nu mai există, Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante, prin ordin poate asigura prelungirea înregistrării, stabilește și publică menținătorul soiului;</i></p> <p>6) <i>Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante efectuează verificarea purității varietale a soiurilor multiplicare la probele de material semincer prezentate de către Agenție.</i></p> <p>7) <i>la cerere Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante, examinează și elaborează liste ale soiurilor recomandate.”</i>;</p>
<p>Articolul 7. Radierea soiurilor de plante din Catalogul soiurilor</p> <p>(1) Soiurile de plante se radiază din Catalogul soiurilor în următoarele cazuri:</p> <p>a) dacă la depunerea cererii pentru înregistrarea soiului sau în timpul examinării acesteia au fost furnizate date false în a căror bază a fost înregistrat soiul. Semințele soiurilor în cauză (dacă acestea nu au fost comercializate) vor fi retrase imediat de pe piață, iar persoanele vinovate vor purta răspundere în conformitate cu prevederile Codului contravențional;</p>	<p>În art. 7, alin. 1:</p> <p>La litera b cuvintele „au fost retestate” se substituie cu cuvintele <i>„a mai fost solicitată retestarea și reînregistrarea lor în Catalog”</i>;</p> <p>se completează cu literele d, e, f și g cu următorul conținut:</p> <p><i>„d) în cazul în care menținătorul nu își îndeplinește obligațiunile ce îi revin privind prezentarea în orice moment a semințelor</i></p>

<p>b) dacă soiurile înregistrate anterior și-au pierdut valoarea culturală și de utilizare și nu au fost retestate;</p> <p>c) la propunerea amelioratorului sau a menținătorului.</p> <p>(2) Semințele soiurilor menționate la alin.(1) lit.b) și c), radiate din Catalogul soiurilor, se mențin în circuitul comercial pînă la epuizarea stocurilor, dar nu mai mult de 2 ani.</p>	<p><i>necesare reproducerii soiului, conform caracteristicilor inițiale existente la înregistrare și de a se supune verificării periodice de către Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante;</i></p> <p><i>e) nu mai există un menținător al soiului înregistrat;</i></p> <p><i>f) se dovedește că același soi este înregistrat sub un alt nume;</i></p> <p><i>g) titularul certificatului de înregistrare sau menținătorul nu achită taxele de menținere în Catalog conform legislației în vigoare, precum și pentru verificarea soiului pe durata în care acesta este înregistrat.”;</i></p>
<p>Capitolul IV PRODUCEREA, PRELUCRAREA, COMERCIALIZAREA ȘI UTILIZAREA SEMINTELOR</p>	
<p>Articolul 8. Sistemul de producere a semințelor</p> <p>(1) Sistemul de producere a semințelor reprezintă un complex de măsuri științifice, organizatorice și agrotehnice ce stabilesc interdependența funcțională dintre agenții economici înregistrați care activează în producerea semințelor de toate categoriile biologice și instituțiile responsabile din domeniu.</p> <p>(2) Sistemul de producere a semințelor se elaborează de către instituțiile științifice ramurale de comun acord cu Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare.</p> <p>(3) Amelioratorii sau menținătorii soiurilor pun la dispoziția agenților economici înregistrați, care multiplică aceste soiuri, tehnologii specifice de producere a semințelor pe bază de contract, încheie cu aceștia acorduri de multiplicare pentru soiurile protejate prin brevet și asigură descrierea caracterelor morfologice în conformitate cu prevederile Uniunii Internaționale pentru Protecția Noilor Soiuri de Plante (UPOV).</p> <p>(4) Pentru a produce semințe în vederea plasării lor pe piață, agenții economici trebuie să fie înscrși în Registrul agenților economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor (în continuare – Registrul).</p> <p>(5) Agenții economici înregistrați trebuie să respecte tehnologiile de producere, prelucrare și plasare pe piață a semințelor, prevederile legale privind protecția soiurilor de plante protejate prin brevet și poartă răspundere de calitatea semințelor.</p> <p>(6) Producerea semințelor, a materialului de înmulțire și a celui săditor din categoriile biologice prebază și bază revine amelioratorului și menținătorului.</p> <p>(7) Producerea semințelor, a materialului de înmulțire și a celui săditor din categoriile biologice bază, certificat, standard și comercial revine agenților economici înregistrați.</p> <p>(8) Producătorii agricoli trebuie să respecte distanțele de izolare față de sectoarele semincere (pepiniere) în baza unui acord în scris între părți.</p> <p>(9) Producătorii de semințe trebuie să țină Registrul de intrări și ieșiri ale semințelor (conform modelului din anexa nr.1) în scop de asigurare a trasabilității acestora.</p> <p>(10) Producerea semințelor modificate genetic urmează a fi autorizată în conformitate cu prevederile Legii nr.755-XV din 21 decembrie 2001 privind securitatea biologică.</p>	<p>În art. 8:</p> <p>la alin. (2), cuvintele „de comun acord” se substituie cu cuvintele „și se coordonează”;</p> <p>la alin. (3), cuvintele „pentru soiurile protejate prin brevet” se exclud;</p> <p>Se completează cu aliniatul 4¹, cu următorul conținut:</p> <p>„ (4¹) Sunt utilizate pentru multiplicare în scop de comercializare, semințele soiurilor de plante incluse în Catalogul soiurilor de plante.”;</p> <p>la alin. (5), după cuvintele „răspundere de calitate” se completează cu cuvintele „și puritatea biologică a”;</p> <p>la alin. (6), cuvântul ”bază” se exclude; și după cuvântul „menținătorului” se completează cu textul „(persoane fizice sau juridice) publicate în Catalogul soiurilor de plante pentru anul respectiv”</p> <p>la alineatul (7), cuvintele „comercial” se substituie cu textul „CAC (Conformitas Agraria Communicatis)”;</p> <p>la alineatul (10) și în continuare, la orice formă gramaticală, pe tot parcursul textului cuvintele „Legii nr. 755-XV din 21 decembrie 2001 privind securitatea biologică” se substituie cu textul „Legii nr. 152/2022 cu privire la reglementarea și controlul organismelor modificate genetic”, la forma gramaticală corespunzătoare.</p> <p>Se completează cu alineatele 11, 12 și 13, cu următorul conținut:</p> <p>„(11) Producerea semințelor în sistemul agriculturii ecologice se realizează cu respectarea prevederilor prezentei legi, precum și a Legii nr. 237 din 31.07.2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice.</p> <p>(12) Materialul semincer de categoria biologică bază, certificat și standard se</p>

	<p><i>supune unui control oficial (post-control) pentru verificarea identității și purității varietale a soiului.</i></p> <p><i>(13) Dreptul de a produce și/sau de a comercializa sămânța unui soi protejat se poate transmite contractual oricărei persoane fizice sau juridice, care se angajează să achite titularului de brevet o redevență stabilită de comun acord.”;</i></p>
<p>Articolul 9. Prelucrarea și plasarea pe piață a semințelor</p> <p>(1) Condiționarea, calibrarea, ambalarea, depozitarea și păstrarea semințelor se realizează de către producătorii de semințe și/sau de către agenții economici specializați în prelucrarea semințelor.</p> <p>(2) Sînt admise pentru comercializare și utilizare în scop de înființare a plantațiilor de producție-marfă doar semințele de soiuri înregistrate în Catalogul soiurilor de plante, Catalogul comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Catalogul soiurilor de specii de legume al Uniunii Europene (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine) și/sau în Sistemul informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System).</p> <p>(21) Agenții economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor au obligația de a depozita, manipula, trata și transporta semințele pe specii, pe soiuri de plante, pe categorii și loturi de semințe, ambalate și etichetate conform legislației.</p> <p>(3) Nu se admite comercializarea și utilizarea semințelor în scopuri de înființare a plantațiilor de producție-marfă a căror calitate nu a fost asigurată de către producător.</p> <p>(4) Agenții economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor poartă răspundere pentru identitatea și calitatea acestora, precum și repară prejudiciile cauzate în rezultatul comercializării semințelor care nu corespund cerințelor legislației.</p> <p>(5) Agentul economic înregistrat pentru comercializarea semințelor are dreptul să împuternicească distribuitori pentru comercializarea semințelor cu amănuntul în numele său, în ambalaje mici sau la bucată în ambalaj individual. Distribuitorii împuterniciți nu sînt supuși înregistrării.</p> <p>(6) Agentul economic înregistrat pentru comercializarea semințelor are următoarele obligații:</p> <p>a) să emită o împuternicire anuală sau pe anumite perioade pentru fiecare distribuitor care comercializează semințe în numele său pentru a fi prezentată la cererea autorităților;</p> <p>b) să oblige distribuitorii împuterniciți conform prevederilor de la lit.a) să țină evidența cantităților de semințe primite și vîndute;</p> <p>c) să dețină date despre distribuitorii împuterniciți, cuprinzînd numele, adresa, locul de comercializare a producției și sortimentul acestora pentru a le pune la dispoziția Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor și a subdiviziunilor teritoriale ale acesteia.</p> <p>(7) Normele și cerințele privind producerea, prelucrarea și plasarea pe piață a semințelor sînt elaborate de autoritatea</p>	<p>9. În art. 9:</p> <p>Se completează cu aliniatele 10, 11, 12, 13 și 14, cu următorul conținut:</p> <p><i>„(10) Plasarea pe piață a semințelor importate sau produse în sistemul agriculturii ecologice se realizează cu respectarea prevederilor prezentei legi, precum și a legii nr. 237 din 31.07.2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice.</i></p> <p><i>(11) În cazul dificultăților temporare în aprovizionarea generală cu semințe certificate sau semințe standard, pentru o perioadă determinată Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare poate decide comercializarea unei cantități necesare de sămânță dintr-o categorie mai puțin strictă decât cea prevăzută de reglementările în vigoare, precum și semințe din soiuri neînregistrate în Catalogul soiurilor de plante sau Catalogul Uniunii Europene.</i></p> <p><i>(12) Semințele produse sunt supuse comercializării pe piața internă în baza următoarelor documente ce confirmă calitatea:</i></p> <p><i>a) Certificat de calitate a semințelor;</i></p> <p><i>b) Certificat de calitate a răsadurilor;</i></p> <p><i>c) Certificat de valoare biologică</i></p> <p><i>(13) Materialul semincer importat se comercializează în baza certificatului de calitate a semințelor ISTA și certificatului de varietate biologică OECD, eliberate de autoritatea competentă a statului exportator. Semințele importate din țările nemembre ale ISTA și OECD se comercializează în baza certificatului de calitate eliberat de autoritatea competentă a statului exportator. În cazul certificatului de calitate a semințelor ISTA, termenul de recertificare va constitui un an calendaristic de la data emiterii documentului. La expirarea termenului stabilit, semințele vor fi controlate repetat, cu eliberarea unui nou Certificat de calitate a semințelor.”</i></p> <p><i>(14) Materialul de înmulțire și cel săditor provenit din import se comercializează în baza Certificatului pentru materialul de înmulțire și cel săditor importat, care se</i></p>

<p>administrativă centrală responsabilă de domeniul agriculturii și aprobate de Guvern, cu respectarea prevederilor prezentei legi.</p> <p>(8) Nu fac obiectul comercializării:</p> <p>a) semințele furnizate organismelor oficiale de testare și inspecție;</p> <p>b) semințele furnizate prestatorilor de servicii în vederea transformării sau condiționării dacă prestatorul de servicii nu obține dreptul asupra semințelor furnizate astfel;</p> <p>c) semințele brute furnizate, cu anumite condiții, prestatorilor de servicii în vederea producerii unor materii prime agricole destinate unor scopuri industriale sau semințele înmulțite în scopuri de procesare dacă prestatorul de servicii nu obține dreptul asupra semințelor furnizate sau asupra recoltei.</p> <p>(9) Plasarea pe piață a semințelor modificate genetic este permisă după autorizarea în modul stabilit de Legea nr.755-XV din 21 decembrie 2001 privind securitatea biologică.</p> <p>[Art.9 modificat prin Legea nr.60 din 03.05.2018, în vigoare 01.12.2018]</p> <p>[Art.9 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]</p>	<p><i>eliberează de Agenție, la solicitare, până la inițierea plantării plantației marfă.”</i></p>
<p>Articolul 10. Ambalarea și etichetarea semințelor</p> <p>(1) Semințele se plasează pe piață în ambalaje închise și etichetate, iar mențiunile înscrise pe etichetă trebuie să reflecte și să ateste identitatea și calitatea acestora, inclusiv starea fitosanitară.</p> <p>(2) Semințele tratate chimic sau biologic se introduc în circuitul comercial numai în ambalaje pe care trebuie să fie imprimată o inscripție de avertizare despre tratamentul respectiv.</p> <p>(3) Semințele nu pot circula pe piața internă decât în ambalaje și cu etichete originale. Reambalarea și reetichetarea sînt permise numai agenților economici înregistrați, sub supravegherea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.</p> <p>(4) În cazul în care semințele sînt modificate genetic, pe etichetă trebuie să fie imprimată următoarea informație: "Produsul conține organisme modificate genetic".</p>	
<p>Articolul 11. Importul semințelor</p> <p>(1) Este admis importul doar al semințelor soiurilor de plante înregistrate în Catalogul soiurilor de plante, Catalogul comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Catalogul soiurilor de specii de legume al Uniunii Europene (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine) și/sau în Sistemul informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System).</p> <p>(2) Importul semințelor în scop de multiplicare poate fi efectuat de către agenții economici înregistrați în conformitate cu prevederile prezentei legi.</p> <p>(3) Importul semințelor de către agenții economici neînregistrați se efectuează pentru necesități proprii de plantare, fără drept de multiplicare sau de comercializare pe piața internă.</p> <p>(4) Este admis importul semințelor soiurilor de plante care nu sînt înregistrate în Catalogul soiurilor de plante, Catalogul comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Catalogul soiurilor de specii de legume al Uniunii Europene</p>	<p>Articolul 11 va avea următorul cuprins:</p> <p><i>„(1) Este admis importul semințelor soiurilor de plante înregistrate în:</i></p> <p><i>1) Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova în toate scopurile, Catalogul comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species), Catalogul soiurilor de specii de legume al Uniunii Europene (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine) și/sau în Sistemul informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System) în următoarele scopuri:</i></p> <p><i>(a) de cultivare și multiplicare pentru necesități proprii de către agenții economici înregistrați, în conformitate cu prevederile prezentei legi;</i></p>

(The Catalogue of Varieties of Vegetable Species), Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine) și/sau în Sistemul informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System), cu transmiterea unei notificări către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor cu cel puțin 10 zile lucrătoare pînă la data importului, dacă semințele sînt destinate:

- a) cercetărilor științifice în cadrul relațiilor de colaborare dintre instituțiile de cercetări științifice și instituțiile de învățămînt superior de profil agricol;
- b) testărilor oficiale efectuate de Comisia de Stat;
- c) suplimentării unei varietăți reprezentate cu mai puțin de 10 soiuri în Catalogul soiurilor cu soiuri ce se regăsesc în Catalogul comun al soiurilor de plante al Uniunii Europene;
- d) organizării loturilor demonstrative și pentru expoziții pe suprafețe limitate (3 loturi de pînă la 1 ha de fiecare soi);
- e) reproducerii pentru export. Lista unor astfel de semințe se aprobă de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare. Semințele reproduse se reexportă integral atît ca semințe, cît și ca produse derivate.

(41) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor este obligată să vizeze, imediat și gratis, un exemplar al notificării indicate la alin.(4), care va fi proba înștiințării și înregistrării corespunzătoare a lotului de semințe în cauză pentru alte autorități publice. În cazul în care Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în decursul a 10 zile de la recepționarea notificării, depistează că datele indicate în notificare sau în documentele anexate sînt eronate și/sau lotul de semințe notificat nu corespunde criteriilor de la alin.(4), atunci aceasta înștiințează autoritățile vamale și postul său de inspecție la frontieră despre nulitatea notificării și imposibilitatea introducerii lotului notificat.

(5) La notificarea prevăzută la alin.(4) se anexează următoarele documente:

- a) contractul de livrare la import, cu specificarea fiecărui lot de semințe;
- b) certificatul fitosanitar, eliberat de autoritatea fitosanitară competentă a statului exportator.

(6) Agenții economici efectuează importul semințelor de plante și materialului săditor în temeiul certificatului fitosanitar eliberat de autoritatea fitosanitară competentă a statului exportator. La intrarea în țară, importatorul primește pașaportul fitosanitar, care este eliberat la frontieră de inspectorii posturilor de control sanitar-veterinar și fitosanitar ale Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.

(7) După importul semințelor în baza certificatului fitosanitar, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor efectuează, după caz, controlul loturilor de semințe și eliberează agentului economic, gratis, documentul de control. La solicitarea agentului economic, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor poate elibera, contra plată, certificatul de calitate sau buletinul de analiză care se atestă oficial calitatea semințelor verificate. Certificatul de calitate eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor are aceeași valoare juridică ca și certificatul de calitate eliberat de un laborator acreditat.

(b) de cultivare pentru necesități proprii, fără drept de multiplicare sau de comercializare pe piața internă de către agenții economici neînregistrați, sub supravegherea Agenției;

(2) Este admis importul semințelor soiurilor de plante care nu sînt înregistrate în: Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova; Catalogul comun al soiurilor de plante agricole al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Agricultural Plant Species); Catalogul soiurilor de specii de legume al Uniunii Europene (The Catalogue of Varieties of Vegetable Species); Catalogul comun al soiurilor de viță de vie al Uniunii Europene (The Common Catalogue of Varieties of Vine) și/sau în Sistemul informațional al materialului de înmulțire și plantare fructifer FRUMATIS (Fruit Reproductive Material Information System), dacă semințele sînt destinate:

a) cercetărilor științifice în cadrul relațiilor de colaborare dintre instituțiile de cercetări științifice și instituțiile de învățămînt superior de profil agricol;

b) pentru Testarea oficială a soiurilor de plante;

c) suplimentării unei varietăți reprezentate cu mai puțin de 10 soiuri în Catalogul soiurilor de plante, cu soiuri ce se regăsesc în Catalogul comun al soiurilor de plante al Uniunii Europene;

d) organizării loturilor demonstrative și pentru expoziții pe suprafețe limitate (3 loturi de pînă la 1 ha de fiecare soi) sub supravegherea Agenției;

e) reproducerii pentru export. Lista unor astfel de semințe se aprobă de către Agenție și se publică pe pagina oficială a Agenției.

(3) Importul semințelor poate fi efectuat prin transmiterea unei notificări către Agenție, cu cel puțin 10 zile lucrătoare pînă la data importului. Agenția este obligată să vizeze gratis, în decurs de trei zile lucrătoare de la recepționarea notificării, un exemplar al notificării care va fi proba înștiințării și înregistrării corespunzătoare a lotului de semințe în cauză pentru alte autorități publice.

În cazul în care Agenția, în decursul a 10 zile de la recepționarea notificării, depistează că datele indicate în notificare sau în documentele anexate sînt eronate și/sau lotul de semințe notificat nu corespunde criteriilor stabilite, atunci aceasta înștiințează autoritățile vamale și postul său de inspecție la frontieră despre nulitatea notificării și

<p>(8) Semințele se comercializează în limita termenului indicat în documentul de control eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor. În cazul expirării termenului indicat, semințele vor fi controlate repetat, cu eliberarea unui nou document de control.</p> <p>[Alin.(9) abrogat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]</p> <p>(10) Importul semințelor modificate genetic este permis numai după autorizarea importului în conformitate cu Legea nr.755-XV din 21 decembrie 2001 privind securitatea biologică.</p> <p>[Art.11 modificat prin Legea nr.60 din 03.05.2018, în vigoare 01.12.2018]</p> <p>[Art.11 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]</p>	<p><i>imposibilitatea introducerii lotului notificat. La notificare se anexează următoarele documente:</i></p> <p><i>a) contractul de livrare la import/ contract de multiplicare sau alt document similar din care să rezulte următoarele informații: specia, soiul/hibridul, categoria biologică, cantitatea totală, respectarea normelor tehnice de calitate, precum și dacă sămânța este modificată genetic sau certificată ecologic;</i></p> <p><i>b) certificatul fitosanitar, eliberat de autoritatea fitosanitară competentă a statului exportator. La intrarea în țară, importatorul primește pașaportul fitosanitar, care este eliberat la frontieră de inspectorii posturilor de control sanitar-veterinar și fitosanitar ale Agenției;</i></p> <p><i>c) acordul autorului sau menținătorului soiului în cazul în care soiul se regăsește sub regimul de protecție intelectuală, doar în cazul importului în scop de multiplicare;</i></p> <p><i>d) certificatul de înregistrare pentru producere și/sau prelucrare, și/sau comercializare a semințelor și materialului săditor”, după caz;</i></p> <p><i>e) documente de identitate/varietate a soiurilor/hibrizilor prevăzute de OECD și documente de calitate prevăzute de ISTA, ori alte documente ce confirmă calitatea și proveniența semințelor pentru țările nemembre ale OECD și ISTA eliberate de autoritatea competentă.</i></p> <p><i>(4) După importul semințelor în baza notificării, la solicitare, sunt prelevate probe și se efectuează controlul loturilor de semințe. În baza testelor de laborator, la solicitarea agentului economic, se eliberează contra plată, Certificatul de calitate a semințelor sau Buletinul de analiză a semințelor.”;</i></p>
<p>Articolul 12. Exportul și reexportul semințelor</p> <p>(1) Exportul și reexportul semințelor se admit numai după certificarea loturilor de semințe.</p> <p>(2) Agenții economici efectuează exportul semințelor în baza următoarelor documente:</p> <p>a) certificatul fitosanitar de model internațional pentru semințe la export, eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor;</p> <p>b) certificatul de calitate a semințelor pentru export (blanșetă de culoare oranj), eliberat de un laborator acreditat;</p> <p>c) contractul de export cu specificarea fiecărui lot de semințe.</p> <p>(3) Eliberarea certificatului de calitate la exportul materialului de înmulțire și al celui săditor se efectuează în baza certificatului de valoare biologică, eliberat producătorului de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor sau de un laborator acreditat. Certificatul de valoare biologică se eliberează la necesitate, la solicitarea agentului economic. Certificatul de valoare biologică eliberat de Agenția Națională pentru Siguranța</p>	<p>În articolul 12:</p> <p>alineatul (1) va avea următorul cuprins:</p> <p>„(1) a) Exportul semințelor se admite numai pentru soiuri înregistrate sau în curs de înregistrare în Catalogul țării importatoare;</p> <p>b) Exportul și reexportul semințelor se admit numai după certificarea loturilor de semințe, cu excepția loturilor mici de semințe, de până la 1 kg de fiecare soi, destinate cercetărilor științifice de către instituțiile științifice de profil.”;</p> <p>La alineatul (2) litera b) se modifică și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„b) certificatul de calitate a semințelor ISTA (blanșetă de culoare oranj), eliberat de un laborator acreditat, doar în cazul când este solicitat de țara importatoare sau agentul economic importator, cu excepția loturilor</p>

<p>Alimentelor are aceeași valoare juridică ca și certificatul de valoare biologică eliberat de un laborator acreditat.</p> <p>(4) Se interzice solicitarea altor documente permissive în cazul în care semințele sînt însoțite de certificatul fitosanitar și de cel de calitate.</p> <p>(5) Exportul semințelor modificate genetic este permis numai după autorizarea exportului în conformitate cu Legea nr.755-XV din 21 decembrie 2001 privind securitatea biologică.</p> <p>[Art.12 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]</p>	<p><i>mici de semințe (de pînă la 1 kg de fiecare soi), destinate cercetărilor științifice de către instituțiile științifice de profil.”;</i></p> <p>Aliniatul (2) se completează cu litera d), cu următorul cuprins:</p> <p>„d) certificatul de varietate OECD, la solicitare.”;</p> <p>alineatul (3) se modifică și se expune în următoarea redacție:</p> <p>„(3) <i>În baza certificatului de valoare biologică, subdiviziunile teritoriale ale Agenției pentru Siguranța Alimentelor, pot elibera certificatul de calitate la exportul materialului de înmulțire și al celui săditor, doar în cazul când acesta este solicitat de către țara importatoare sau importator. Certificatul de valoare biologică se eliberează doar la solicitarea agentului economic.</i>”</p>
<p>Capitolul V</p> <p>ÎNREGISTRAREA AGENȚILOR ECONOMICI</p>	
<p>Articolul 13. Condițiile de înregistrare a agenților economici</p> <p>(1) Producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor se realizează de către agenții economici înregistrați de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în Registru, cu condiția respectării următoarelor cerințe:</p> <p>1) pentru producerea semințelor:</p> <p>a) să dispună, cu drept de posesie și/sau de folosință, de terenuri agricole:</p> <ul style="list-style-type: none"> – pentru culturile de cîmp – cel puțin 300 ha; – pentru culturile legumicole, bostănoase și de cartof în sol deschis – cel puțin 30 ha, iar pentru producerea formelor parentale în spații protejate – cel puțin 180 ml; <p>b) să dispună, cu drept de posesie și/sau de folosință, de terenuri agricole cu suprafața de peste 0,5 ha pentru înființarea pepinierelor (înființarea se admite numai în baza proiectelor elaborate de instituțiile specializate);</p> <p>c) să dispună de bază biologică pentru multiplicare (semințe, sîmburi, ramuri altoi, portaltoi, arbuști fructiferi etc.) sau de contract privind producerea semințelor încheiat cu amelioratorul sau cu menținătorul;</p> <p>d) să dispună, cu drept de posesie și/sau de folosință, de spații de depozitare și de prelucrare dotate cu utilaj și echipament pentru menținerea calității semințelor;</p> <p>e) să respecte asolamentele și normele privind producerea, condiționarea, prelucrarea, păstrarea și comercializarea semințelor;</p> <p>2) pentru prelucrarea semințelor, să dispună, cu drept de posesie și/sau de folosință, de:</p> <p>a) spații de depozitare, păstrare și condiționare;</p> <p>b) utilaje de condiționare, uscarea, tratare, ambalare, cîntărire și etichetare;</p> <p>c) mijloace de transport, după caz;</p> <p>3) pentru comercializarea semințelor:</p> <p>a) să dispună, cu drept de posesie și/sau de folosință, de spații de depozitare și de comercializare dotate cu utilaje și echipament pentru menținerea calității semințelor;</p>	<p>În articolul 13:</p> <p>la alineatul (1) punctul 1):</p> <p>la litera a, după cuvintele „ de terenuri agricole” se completează cu textul „ <i>inclusiv să asigure respectarea spațiilor de izolare</i>”;</p> <p>prima liniuță, cifra „300” se substituie cu cifra „100”;</p> <p>liniuța a doua, cifra „30” se substituie cu cifra „10”;</p> <p>litera a) se completează cu o nouă liniuță, cu următorul conținut: „<i>pentru răsaturile de culturi legumicole în spații protejate – cel puțin 70 m²;</i>”</p> <p>la litera b), cuvintele „<i>instituțiile specializate</i>” se substituie cu sintagma „<i>instituțiile sau proiectanții specializați</i>”.</p>

<p>b) să respecte normele privind calitatea semințelor.</p> <p>(2) Pentru a obține înscrierea în Registru, agenții economici depun la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor următoarele documente:</p> <p>a) cererea privind înregistrarea, cu indicarea activității respective (producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor);</p> <p>b) copia de pe actul de înregistrare a întreprinderii;</p> <p>c) copia de pe titlul de proprietate sau de pe contractul de locațiune a imobilului unde se va desfășura activitatea înregistrată;</p> <p>d) copia de pe documentul ce confirmă deținerea, în proprietate sau în folosință, a terenului agricol (pentru producere);</p> <p>e) declarația pe propria răspundere privind multiplicarea semințelor sau contractul de producere a semințelor, încheiat cu amelioratorul sau cu menținătorul.</p>	
<p>Articolul 14. Procedura de înregistrare a agenților economici</p> <p>(1) Cererea tipizată privind înregistrarea, prezentată în anexa nr.2 la prezenta lege, se pune la dispoziția solicitanților de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.</p> <p>(2) Solicitantul prezintă cererea completată și documentele anexate prevăzute la art.13 alin.(2) Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Inspectorul responsabil din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor verifică autenticitatea documentației prezentate și, în cazul în care nu au fost prezentate toate documentele indicate, setul de documente se respinge în momentul de depunere a cererii.</p> <p>(3) Inspectorul teritorial în a cărui rază de activitate se află agentul economic, în termen de 5 zile lucrătoare de la depunerea cererii, în urma vizitei la fața locului, întocmește un proces-verbal în care propune, după caz, înregistrarea sau refuză înregistrarea agentului economic.</p> <p>(4) Refuzul de înregistrare va fi motivat, indicându-se în procesul-verbal condițiile de înregistrare referitoare la domeniul de activitate solicitat pe care agentul economic nu le îndeplinește.</p> <p>(5) În cazul în care sînt întrunite toate condițiile stabilite pentru înregistrare, în termen de 10 zile lucrătoare de la depunerea cererii, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor eliberează solicitantului certificatul de înregistrare, conform modelului din anexa nr.3.</p> <p>(6) În cazul în care solicitantul nu întrunește condițiile prevăzute la art.13, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor refuză înregistrarea, iar solicitantul are dreptul să depună o nouă cerere atunci cînd consideră că întrunește condițiile necesare.</p> <p>(7) Certificatul de înregistrare se eliberează de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor pentru o perioadă de 5 ani.</p> <p>(8) Certificatul de înregistrare va avea număr de ordine, ce devine și număr de cod unic înscris pe certificatul eliberat agentului economic pentru activitatea desfășurată.</p> <p>(9) În cazul în care agentul economic a pierdut certificatul de înregistrare, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor eliberează duplicatul acestuia. Pentru eliberarea duplicatului certificatului de înregistrare solicitantul depune cererea de eliberare a duplicatului și copia de pe avizul publicat în</p>	<p>În articolul 14:</p> <p>la alineatul (2), sintagma „Inspectoratul responsabil din cadrul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor” se substituie cu sintagma „Subdiviziunea responsabilă”;</p> <p>la alineatul (3) sintagma „Inspectoratul teritorial” se substituie cu sintagma „Subdiviziunile teritoriale”.</p> <p>alineatul (13) se modifică și se expune în următoarea redacție:</p> <p><i>„Agenția revizuieste, plasează pe pagina web și remite anual Lista agenților economici înscrși în Registru, Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare.”;</i></p>

<p>Monitorul Oficial al Republicii Moldova privind pierderea certificatului de înregistrare.</p> <p>(10) Duplicatul certificatului de înregistrare se eliberează solicitantului în termen de 7 zile lucrătoare din ziua depunerii cererii privind eliberarea acestuia, fără a sista activitatea agentului economic înregistrat.</p> <p>(11) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor asigură arhivarea documentației în al cărei temei a fost eliberat certificatul de înregistrare sau a fost sistată înregistrarea.</p> <p>(12) Certificatele de înregistrare se eliberează agenților economici gratis, iar cheltuielile de editare sînt suportate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor.</p> <p>(13) Lista agenților economici înscrisi în Registru se plasează pe pagina web a Ministerului Agriculturii și Industriei Alimentare și pe cea a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.</p>	
<p>Articolul 15. Modul de ținere a Registrului</p> <p>(1) Registrul, conform modelului din anexa nr.4, este ținut de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor atît în formă manuală (pe suport de hîrtie), cît și în formă electronică. Ținerea manuală a Registrului este obligatorie și în cazul Ținerii electronice a acestuia. În cazul în care datele din Registrul ținut și în formă manuală și în formă electronică nu corespund, se consideră autentice datele din Registrul ținut în formă manuală.</p> <p>(2) Ținerea Registrului se efectuează în corespundere cu Legea nr.71-XVI din 22 martie 2007 cu privire la registre.</p> <p>(3) Registrul se completează în limba română.</p> <p>(4) Filele Registrului sînt șnuruite, numerotate și vizate prin semnătura conducătorului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor. Numărul filelor se indică pe ultima pagină. Se interzice înlocuirea filelor din Registru, extragerea lor și alipirea unor file noi.</p> <p>(5) În Registru, datele se înscriu în ordine cronologică. Spațiile libere dintre rîndurile de pe filele Registrului se marchează pentru a se elimina posibilitatea introducerii altor înscrieri.</p> <p>(6) Înscrierile în Registru se vor efectua atît cu cifre, cît și cu litere, citeș și clar, fără prescurtări, pentru a se evita interpretarea diversă. Înscrierile se efectuează astfel încît să se elimine posibilitatea ștergerii (radierii, distrugerii) lor prin metode mecanice.</p>	<p>În articolul 15, aliniatul 1 va avea următorul cuprins:</p> <p><i>„(1) Registrul, conform modelului din anexa nr.4, este ținut de Agenție pe suport de hîrtie și în formă electronică. Ținerea Registrului pe suport de hîrtie este obligatorie și în cazul Ținerii în formă electronică a acestuia. În cazul în care datele din Registrul ținut și în formă manuală și în formă electronică nu corespund, se consideră autentice datele din Registrul ținut în formă manuală.”;</i></p>
<p>Articolul 16. Modul de introducere a modificărilor în Registru</p> <p>(1) Agentul economic este obligat ca, în termen de 7 zile lucrătoare de la data modificării datelor înscrise anterior în Registru, să depună la Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor cererea de introducere a modificărilor în Registru și documentele ce confirmă modificarea datelor.</p> <p>(2) În cazul în care Registrul nu dispune de suprafață suficientă pentru introducerea modificărilor, acestea pot fi efectuate separat pe o foaie de hîrtie, care se fixează în dreptul înscrierii respective, aplicîndu-se viza persoanei împuternicite, cu indicarea datei introducerii modificării respective. O parte a vizei persoanei împuternicite trebuie să se extindă pe foaia fixată.</p> <p>(3) Modificările datelor intră în vigoare la data consemnării lor în Registru.</p> <p>(4) Introducerea modificărilor consemnate în Registru nu atrage modificarea numărului de înregistrare a agentului economic.</p>	

<p>Introducerea modificărilor în Registru se efectuează la dispoziția conducătorului Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, cu eliberarea concomitentă a acesteia agentului economic.</p> <p>(5) Persoana împuternicită a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor este obligată să informeze, în termen de 3 zile calendaristice de la data consemnării modificărilor în Registru, subdiviziunea teritorială corespunzătoare și agentul economic despre introducerea modificărilor, indicînd:</p> <p>a) numărul de înregistrare a agentului economic;</p> <p>b) datele care au fost modificate;</p> <p>c) data consemnării modificărilor.</p>	
<p>Articolul 17. Sistarea înregistrării</p> <p>(1) În cazul în care agentul economic înregistrat nu întrunește condițiile privind activitatea indicată în certificatul de înregistrare, Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor sistează înregistrarea acestuia.</p> <p>(2) Sistarea înregistrării agentului economic se efectuează în conformitate cu prezenta lege, în baza procesului-verbal întocmit de inspector.</p> <p>(3) Sistarea înregistrării agentului economic va fi precedată, după caz, de transmiterea unui avertisment în formă scrisă agentului economic, în care se vor indica condițiile de înregistrare pe care acesta nu le întrunește. Pentru înlăturarea neconformităților, agentului economic înregistrat i se acordă un termen de 20 de zile calendaristice din momentul de transmitere a avertismentului, iar în cazul neînlăturării acestora, înregistrarea se sistează.</p> <p>(4) Sistarea înregistrării agentului economic se efectuează cu adresarea ulterioară în instanța de judecată din partea Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, conform art.17 din Legea nr.235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.</p> <p>(5) Temeiuri pentru sistarea înregistrării agentului economic înregistrat pentru producerea semințelor sînt:</p> <p>a) reducerea suprafețelor de terenuri agricole, stabilite de prezenta lege;</p> <p>b) lipsa bazei biologice destinate multiplicării (semințe, sîmburi, ramuri altoi, portaltoi vegetativi, arbuști fructiferi);</p> <p>c) încălcarea cerințelor de producere a semințelor;</p> <p>d) lipsa documentelor necesare referitoare la sectoarele semincere (pepiniere), la proveniența materialului semincer, precum și nerespectarea procedurii de completare și de ținere a acestora.</p> <p>(6) Temeiuri pentru sistarea înregistrării agentului economic înregistrat pentru prelucrarea semințelor sînt:</p> <p>a) lipsa spațiilor de depozitare și de condiționare;</p> <p>b) lipsa utilajelor de condiționare, uscare, tratare și a echipamentelor necesare în activitatea de prelucrare;</p> <p>c) lipsa documentelor ce confirmă procedura de prelucrare a materialului semincer.</p> <p>(7) Temeiuri pentru sistarea înregistrării agentului economic înregistrat pentru comercializarea semințelor sînt:</p> <p>a) introducerea în circuitul comercial a semințelor fără certificat de calitate;</p> <p>b) lipsa spațiilor de depozitare și de comercializare.</p>	

<p>(8) După înlăturarea neconformităților ce au stat la baza sistării înregistrării, agentul economic poate cere anularea sistării.</p>	
<p>Articolul 18. Răspunderea pentru nerespectarea prevederilor prezentei legi În cazul încălcării prevederilor prezentei legi, agenții economici și persoanele cu funcții de răspundere poartă răspundere în conformitate cu prevederile Codului contravențional.</p>	
<p>Capitolul VI CONTROLUL DE STAT ASUPRA CALITĂȚII SEMINȚELOR</p>	
<p>Articolul 19. Controlul semincer și certificarea semințelor (1) Controlul semincer, eliberarea certificatelor și supravegherea agenților economici înregistrați se efectuează de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în conformitate cu prevederile prezentei legi. (2) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor poate elibera, la solicitarea agenților economici, următoarele certificate: a) certificatul de calitate a semințelor/buletinul de analiză a semințelor pentru uz intern; b) certificatul de valoare biologică. Termenul de eliberare a documentelor prevăzute la lit.a) este de 7–21 de zile lucrătoare, în funcție de specia testată, iar termenul de eliberare a certificatului prevăzut la lit.b) este de o zi lucrătoare de la data depunerii cererii. (3) Determinarea calității semințelor se efectuează de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, la solicitarea agentului economic, la prezentarea de către acesta: a) a probei de laborator prelevate de inspectorul de stat în conformitate cu cerințele naționale sau internaționale; b) a procesului-verbal de prelevare a probelor, întocmit de inspectorul de stat și semnat de ambele părți; c) a documentului de inspecție în câmp sau a certificatului de calitate eliberat anterior; d) a documentelor ce adevăresc proveniența semințelor importate. (4) Sînt supuse controlului semincer și certificării în condițiile prezentei legi următoarele categorii de semințe: a) semințe prebază; b) semințe bază; c) semințe certificate; d) semințe comerciale de plante oleaginoase și furajere. (5) Certificatul pentru materialul de înmulțire și cel săditor importat poate fi eliberat de subdiviziunea teritorială a Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, la solicitarea agentului economic. (6) Termenul de valabilitate, precum și modul de eliberare, retragere și/sau suspendare a certificatelor prevăzute la alin.(2) și (5) se stabilesc în procedurile elaborate de Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor și aprobate de Guvern. [Art.19 modificat prin Legea nr.185 din 21.09.2017, în vigoare 27.10.2017]</p>	<p>Articolul 19 va avea următorul cuprins: <i>„Articolul 19. Controlul semincer și certificarea semințelor (1) Controlul semincer, certificarea și supravegherea agenților economici înregistrați se efectuează de către Agenție în conformitate cu prevederile prezentei legi. (2) Determinarea calității semințelor se efectuează la solicitare, la prezentarea următoarelor documente: a) procesul-verbal de prelevare a probei, însoțit de proba de laborator, prelevată de inspectorul de stat; b) documentul de inspecție în câmp/actului de înregistrare a semănăturilor de soi; c) certificatul de calitate a semințelor eliberat anterior, după caz; d) documente ce adevăresc proveniența semințelor importate, după caz. (3) Sunt supuse controlului semincer și certificării în condițiile prezentei legi următoarele categorii de semințe: a) semințe prebază; b) semințe bază; c) semințe certificate; d) CAC (Conformitas Agraria Communicatis); e) semințe comerciale de plante oleaginoase și furajere. (4) Semințele sunt supuse certificării, și la solicitarea agenților economici pot fi eliberate următoarele documente ce confirmă calitatea: 1) pentru material semincer: a) certificatul de calitate a semințelor; b) buletinul de analiza a semințelor; c) certificatul de varietate OECD; d) certificatul de calitate a semințelor ISTA. Certificatul de calitate a semințelor și certificatul de calitate a semințelor ISTA se eliberează în baza testelor de laborator efectuate pentru analiza deplina (germinație, puritate fizică, alte semințe, umiditate, masa a 1000 de semințe). Buletinul de analiza a semințelor este eliberat în baza testelor de laborator pentru unul, doi, etc. indici de calitate.</i>”</p>

	<p><i>Termenul de eliberare a documentelor prevăzute la lit. a), b) și d) este de 7-21 zile lucrătoare, în dependență de specia testată și indicii de calitate solicitați.</i></p> <p><i>Termenul de eliberare a certificatului prevăzut la lit. c) este de 2 zile lucrătoare. Se eliberează de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor, în baza documentului de inspecție în câmp, a certificatului de calitate a semințelor ISTA, a declarației privind etichetarea materialului semincer și, după caz, a certificatului de determinare a gradului de hibridare/purității biologice.</i></p> <p><i>2) pentru materialul săditor:</i></p> <p><i>a) certificatul de valoare biologică;</i></p> <p><i>b) certificatul pentru materialul de înmulțire și cel săditor importat;</i></p> <p><i>c) certificatul de calitate al răsadurilor.</i></p> <p><i>CertIFICATELE SE ELIBEREAZĂ LA SOLICITARE, DE SUBDIVIZIUNILE TERITORIALE ALE AGENȚIEI NAȚIONALE PENTRU SIGURANȚA ALIMENTELOR.</i></p> <p><i>(5) Termenul de valabilitate, precum și modul de eliberare, retragere și/sau suspendare a documentelor ce confirmă calitatea, prevăzute la alin. (4) se stabilesc în procedurile elaborate de Agenție.”;</i></p>
	<p>Se completează cu un capitol nou, în următoarea redacție:</p> <p>„Capitolul VI² echivalența controalelor selecțiilor conservative realizate pe teritoriul Republicii Moldova</p> <p><i>Art. 19¹ Inspecțiile oficiale ale selecțiilor conservative la culturile producătoare de semințe sunt recunoscute drept echivalente și oferă aceleași garanții cu prevederile cadrului normativ, cu condiția ca acestea:</i></p> <p><i>1) să fie realizate în mod oficial de către autoritățile aprobate prin Ordinul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor;</i></p> <p><i>2) să îndeplinească condițiile stabilite în actele normative enumerate în Ordinul Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor.”</i></p>
<p>Articolul 20. Împuternicirile inspectorului de stat pentru control semincer</p> <p>(1) Controlul sectoarelor semincere (inspecția în câmp) se efectuează de către inspectorii de stat ai Agenției Naționale pentru Siguranța Alimentelor, nominalizați anual prin ordinul directorului Agenției, în baza declarațiilor de multiplicare prezentate Agenției.</p> <p>(2) Inspectorul de stat, în limitele competenței sale, este împuternicit:</p> <p>a) să efectueze controlul sectoarelor semincere (pepinierelor), semințelor, să declaseze și să rebuteze sectoarele semincere și de producere a materialului săditor în caz de încălcare a tehnologiei de producere a semințelor și a materialului săditor;</p>	<p>În articolul 20:</p> <p>alineatul (1) după sintagma „Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor” se completează cu cuvintele „și reprezentanții instituțiilor științifice pe domeniu și menținătorul soiului.”;</p> <p>alineatul (2) se completează cu o literă nouă în următoarea redacție:</p> <p><i>„d) să includă pentru expertiză și control veridic al corespunderii soiurilor de semințe și portaltoaielor în cadrul sectoarelor semincere (pepinierelor) și reprezentanții instituțiilor științifice pe domeniu. Agenția</i></p>

<p>b) să aibă acces liber pe sectoarele semincere (pepiniere), în depozitele de păstrare a semințelor, în unitățile de comercializare a acestora, la liniile tehnologice de prelucrare, ambalare și etichetare;</p> <p>c) să solicite agenților economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau comercializarea semințelor informațiile și documentele respective despre sectoarele semincere (pepinierile), precum și despre cantitatea, calitatea semințelor, pentru a asigura trasabilitatea acestora.</p> <p>(3) Procedurile de control prevăzute la alin.(2) vor fi exercitate în conformitate cu prevederile Legii nr.235-XVI din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și ale Legii nr.131 din 8 iunie 2012 privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător.</p>	<p><i>solicită instituțiilor științifice să desemneze reprezentanți pentru a participa în cadrul controlului și stabilește competențele acestora în procedurile interne.”;</i></p>
<p>Capitolul VII DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII</p>	
<p>Articolul 21. Intrarea în vigoare</p> <p>(1) Prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării.</p> <p>(2) Guvernul, în termen de 6 luni:</p> <p>a) va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;</p> <p>b) va asigura revizuirea și anularea de către ministere și de către alte autorități administrative centrale a actelor normative ce contravin prezentei legi;</p> <p>c) va prezenta Parlamentului propuneri privind aducerea legislației în vigoare în concordanță cu prezenta lege.</p> <p>(3) Licențele de activitate eliberate pînă la data intrării în vigoare a prezentei legi rămîn valabile pînă la expirarea termenului de valabilitate.</p>	
<p>Articolul 22. Abrogarea unor acte legislative</p> <p>La data intrării în vigoare a prezentei legi, se abrogă:</p> <p>Legea nr.659-XIV din 29 octombrie 1999 despre semințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.1-4, art.6);</p> <p>art.II din Legea nr.1333-XIV din 27 octombrie 2000 pentru modificarea Legii nucului și Legii despre semințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.149-151, art.1110);</p> <p>art.XXII din Legea nr.333-XV din 24 iulie 2003 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.200-203, art.773);</p> <p>Legea nr.297-XVI din 17 noiembrie 2005 pentru modificarea și completarea Legii nr.659-XIV din 29 octombrie 1999 despre semințe (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2005, nr.172-175, art.841);</p> <p>art.XXXII din Legea nr.280-XVI din 14 decembrie 2007 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.94-96, art.349);</p> <p>art.VII din Legea nr.187-XVI din 10 iulie 2008 pentru modificarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.138-139, art.567);</p> <p>art.VII din Legea nr.226-XVI din 30 octombrie 2008 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.204-205, art.750);</p> <p>art.V din Legea nr.9-XVI din 3 februarie 2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.55-56, art.157);</p>	

art.XXII din Legea nr.131-XVIII din 23 decembrie 2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr.23-24, art.35);
 art.II din Legea nr.85 din 13 aprilie 2012 pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr.120-125, art.392).

Anexa nr.1

(Model)

Registrul de intrări și ieșiri ale semințelor

Agentul _____ economic

Adresa _____

Nr. de tel./fax _____, nr. de tel. mobil _____, e-mail _____

Genul _____ de _____ activitate _____ prestat _____

N r. c r t	Speci al/ soiul de semin țe (de prođu cție propr ie sau din import)	Cate gori a biol ogic ă a semi nțel or	Numele și adresa agentul ui econom ic de la care au fost procura te semințe le	Număr ul și data docume ntului de intrare a semințe lor	Număr ul și data docume ntului ce confirm ă calitate a semințe lor	Can titat ea de semi nțe intr ată	Denumirea și adresa agentului economic cărui a s-au livrat semințele, numărul și data livrării	Cantita tea de semințe livrată	Locul de depozitare a stocului
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Anexa nr.2

(Model)

**Agencia Națională pentru
Siguranța Alimentelor**

Cerere

privind înregistrarea pentru producerea și/sau prelucrarea, și/sau
 comercializarea semințelor a _____

(denumirea agentului economic care solicită înregistrarea)

cu sediul în _____,
 str. _____ nr. _____, cod poștal _____
 (raionul, localitatea)

Nr. de tel./fax _____, nr. de tel. mobil _____,
 e-mail _____

IDNO și codul fiscal al întreprinderii

la următoarele specii sau grupe de specii

La prezenta cerere se anexează următoarele documente:
1) copia de pe actul de înregistrare a întreprinderii;
2) copia de pe actul de proprietate sau de pe contractul de locațiune a imobilului unde se va desfășura activitatea înregistrată;
3) copia de pe documentul ce confirmă deținerea, cu drept de posesie și/sau de folosință, a terenului agricol (pentru producere);
4) declarația pe propria răspundere privind multiplicarea semințelor sau contractul de producere a semințelor, încheiat cu amelioratorul sau menținătorul.

_____
(data)

L.Ș.

_____
(numele, prenumele, semnătura)

Anexa nr.3

(Model)

Seria _____

nr. _____

**Certificat
de înregistrare pentru producerea și/sau prelucrarea,
și/sau comercializarea semințelor**

_____
(nr. de înregistrare)

_____
(data de înregistrare)

_____
(denumirea completă a agentului economic înregistrat)

Sediul

_____
(codul poștal, strada, nr. edificiului, satul, orașul, municipiul)

Raionul _____

Codul fiscal _____

Genul de activitate pentru care s-a eliberat certificatul

_____
Data eliberării ____ 20__

Valabil pînă la ____ 20__

**Agenția Națională pentru
Siguranța Alimentelor**

_____
(numele, prenumele)

L.Ș.

_____
(semnătura)

Anexa nr.4

(Model)

Unitatea _____
(denumirea instituției)

**Registrul
agenților economici înregistrați pentru producerea și/sau prelucrarea,
și/sau comercializarea semințelor**

Nr. crt.	Data de înregistrare	Denumirea întreprinderii	Seria și numărul certificatului de înregistrare	Genul de activitate	Data de modificare
1	2	3	4	5	6

MD-2005, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 162
Tel.: (022) 204 512; Fax.: (022) 220 748, E-mail: cancelaria@maia.gov.md

14.12.2023 Nr.08/04-3907

Cancelaria de Stat

CERERE

privind înregistrarea de către Cancelaria de Stat a proiectului hotărârii de Guvern privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe

Nr. crt.	Criterii de înregistrare	Nota autorului
1.	Categoria și denumirea proiectului	Proiectul hotărârii de Guvern privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe
2.	Autoritatea care a elaborat proiectul	Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare
3.	Justificarea depunerii cererii	Proiectul este elaborat în conformitate cu prevederile Legii nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător și Legii nr. 424/2004 privind revizuirea și optimizarea cadrului normativ de reglementare a activității de întreprinzător
4.	Lista autorităților și instituțiilor a căror avizare este necesară	1) Ministerul Finanțelor; 2) Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării; 3) Ministerul Justiției; 4) Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor; 5) Centrul de Armonizare a Legislației; 6) Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante

5.	Termenul-limită pentru depunerea avizelor/expertizelor	10 zile lucrătoare
6.	Persoana responsabilă de promovarea proiectului	Sanda Melenciuc, Consultant principal, Direcția Politici în Sectorul Vegetal, tel.: (+373 22) 204 515 e-mail: sanda.melenciuc@maia.gov.md
7.	Anexe	1. Proiect de hotărâre de Guvern privind aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe 2. Nota Informativă la proiectul de lege pentru modificarea Legii nr. 68/2013 despre semințe; 3. Analiza Impactului de Reglementare; 4. Tabel de concordanță; 5. Extrasul din Procesul-verbal nr.24 al ședinței Grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător din 28 iunie 2023.
8.	Data și ora depunerii cererii	11 decembrie 2023
9.	Semnătura	<i>Melenciuc</i>

Secretar de Stat

Vasile ȘARBAN